

HAFTALIK POLİTİK GAZETE

KIVILCIM

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ.

YIL : 1 — SAYI : 2 — 11 MART 1974 PAZARTESİ Flati : 100 Kuruş

Proletarya Partisi Nedir ?

Hikmet Kıvılcımlı

Türkiye'de bir Proletarya Partisi için ardarda duyurular ve çağrılar yapıyor. Birçok arkadaşlar Proletarya Partisi'nin ne olduğunu veya ne olabileceğini kendi kendilerine ve herkese, bir ara bize de soruyorlar.

1 — PROLETARYA PARTİSİ PROBLEMİ

Bu ve benzeri sorulara sık sık karşılıklar verildi, açıklamalar yapıldı. Yapılıyor, yapılacak. Burada, bir yol daha kısa bir prensip aydınlatması yapılmı çalışalım.

Proletarya Partisi nedir dünyada ve bizde bir veya birkaç adıyla sanyıla işçi Partileri oldu, oluyor, olacak. Bunlar Proletarya Partisi midirler? Değil midirler? Proletarya Partisi iseler, nasıldır? Değilseler, neden değildirler? Bu soruların kısaca karşılıkları bulunmalı, verilmelidir. Ayuntların içinde boğul-

banlık çağında bile: Köle adlı, babahan yanına ya-nasmış çalışan insan tipleri belirmiştir.

Ne Tarih öncesinin aile çocuğu yerine geçen insan-çı kölesi, ne Uygarlığın hayvandan better şartlar altına soktuğu, bir aygıt, cansız alet gibi kullandığı, isteyince kıldığı, öldürdüğü insanlıktan çıkarılmış kölesi: İşçi değildir. Köle-nin bütünü (bedeni ve ru-hu) hep birden pazarda a-lınır. satılır ve ebediyen sahibinin malı olur.

Ortaçağın Lonca ustaları yanında çalıştırılıp sömü-rülen Kalfalar ve Çıraklar, Köle gibi parayla alınıp sa-tılmasalar bile ömürleri boyu ustalarının ve lonca-larının tüm yasantılarıyla yetkisi ve kontrolü altında bulunurlar. İşçi, ne «Usta»-sına veya «Patron»una ne herhangi bir Lonca'ya öy-le, bir bitkinin köküne bağ-lı kaldığı gibi yapışık ve

sacak aracı yoktur; hem Kapitalistten (veya Lon-ca'lardan) «hür»dür, ya-ni kimsenin ve hiç bir şe-yin Kölesi değildir. Kulu-da, «Kapıkulu» da değildir. Pazarda ne bedenini, ne ruhunu hiç bir vakit sat-maz. Yalnız, belli bir süre için, belirli bir ücret (gün-delik) karşılığı olarak iş-gücünü satar.

Bu bakımdan Proletar-ya Partisine İlkçağ Köle-lerinin, ne Ortaçağ Kul-la-rının, ne «kullukta» kusur etmeyen: «Usta»ların, «Kalfa»ların, «Çırak»ların Partisi olamaz. O çeşit An-tika Kul-Köle'liklerin tür-Nü izlerini ruhanlarında, hat-ta kimi bedenlerinde taşı-yan: Esnaf, Köylü, Aydın ve benzeri sınıfı Küçükbur-juvaların Partisi de hiç o-lamaz.

Türkiye gibi geri ülke-lerde bu karakteristik üle-rinde ne denli çok duruls-a azdır. Ve pratik Parti ça-

bir ayırt yaratmaktır. En altta Araçadan «Ameliye», yahut Rumca «İrgat» de-nilen Toprak işçileri, son-ra köyden yeni gelmiş Frenkçe «manövr» denilen kaba elişçileri, «kara ame-le»ler, daha yetişkin işçi-ler, orta işçiler, okuryazar işçiler, «okumaz yazmaz iş-çiler, uzman işçiler, usta işçiler çırak, kalfa işçiler, ustabaşı işçiler, sendikali işçiler, sendikacı işçiler, sendikası işçiler, ve ilh., ve ilh.

İşçi sınıfı: bütün o züm-relerin topunu birden içi-ne alır. Proletarya Parti-si: bütünü ile işçi sınıfının en genel, en iletici, en sağ-lıklı eğilimlerinin teorisi ve pratiğini temsil eden örgütüdür. İşçi zümrelerinden herhangi birinin veya ikli-sinin kendi özel eğilimleri-ne göre kurup güdeceği bir Parti, «İşçi» adını taşısa bile, İşçi Sınıfı Partisi ola-maz. İşçi sınıfı bütünü'nü

imtiyazlı, «aristokrat» iş-çilerdir. Sonra hepsi «se-me» Küçükburjuva, hatta dekadant Aristokrat kalın-tısı veya hayranı Aydınlar TIP mekanizması içine ya-bancı cisim gibi sokuldu-lar.

Bu ikisi birbirinden daha şabaz zümrelerin melezi örgütü, ister istemez: İşçi Sınıfı içinde burjuvazinin sözcülüğü rolünü rahat buldular. Onların ilk işleri İşçi Sınıfının bütünü ile de, mücadelesi ile de Tarihi ile de çatışmak oldu, ve ko-puşmak oldu. Modern İşçi Sınıfına karşıtlıklarını «Sosyalist» sözcükleriyle ne denli süsleyip örtbas et-mek isteseler, içlerinin iç-lerinde yatan Antikalık (Küçük burjuva eğilimi), Kapıkulu ruhlarını yer yer sırtırdı. Polis kompleks-lelerini, Felsefelerinin «A-mentüsü» yapmaktan bir türlü yakalarını kurtara-madılar.

6 — PARTİ NEDİR?

PARTİ nedir? Bir sosyal Sınıfın da, bir Zümrenin de Siyasal İktidar Savaşı ya-pacak örgütüdür. Sınıfın ve Zümrenin ne olduğu gözlü-müz önünde bulunursa, bir Parti'nin Parti adını ger-çekten alabilmesi için baş-ka neyin gerektiği daha iyi araştırılabilir. Bir Parti-nin, Parti olabilmesi için yalnız Sınıf Partisi olması yeter mi? Hayır. Sınıf Par-tisinin, aynı zamanda Si-yasal İktidar Savaşı yapma-yı elverişli bir örgüt te (Devamı 4. sayfada)

Mutlu Akü Olayları

Mutlu Akü fabrikasında ortalama 1000 lira 1200 lira arasında aylıklı 1000 işçi çalışmaktadır. Mutlu fab-rikasını işveren Cemil Türker'in sahibi olduğu «Türker İzabe» adlı fabri-kada bir kısmı Mutlu fab-rikasından getirilen 100 kadar kadrolu işçi çalış-maktadır. Ayrıca fabrika inşaatı olarak gösterilen «Kasım Aker» inşaatına a-lınan işçiler, inşaat işçile-rinin asgari ücreti ile «Türker İzabe» ve «Mutlu» fabrikalarında çalıştırılmak-tadırlar.

Mutlu Akü fabrikasında özellikle iş garantisi konu-sunda çıkan uyumsuzluk sonucu Türk-İş'e bağlı Petrol-İş sendikası tarafın-dan greve gidilmiştir. Grev den önce Petrol-İş baş-kanı Toprak işçiler ile yaptığı toplantıda «Biz Mutlu Türker-İzabe ve Ka-sım Aker işçisi diye bir a-yırım yapmıyoruz. Grev olursa hepimiz katılacak-sınız ve hepimiz aynı hak-lar kavuşacaksınız» de-miştir. Ana hatlarıyla böy-le gelişen meselyi birde iş-çilerin yayınladıkları bil-diriden okuyalım;

«Kasım Aker, Türker iş-çisi deyip, inşaat ortamında 690 liraya alım teri döken kardeşlerimiz gerekirse hiç düşünülmeden Mutlu dai-relerinde çalıştırılmakta-dır. Bu insanları Mutlu dai-relerinde her hangi bir iş kazalarına uğratarak bile

işverenler bunu kanun ö-nünde gizliyorlar. Çünkü inşaat işçisinin ayağını ma-kınaya kaptırması yüzü-nün gözünün yanması ve zehirlenmesi hiç düşünül-mez. Hâl böyle iken bu insanların toplu sözleş-me dışı bırakılması gerçeği ile karşı karşıyayız. Ancak bizler bu duruma göz yum-muyacağız. Mutlu bu gre-ve girdiği gün tüm Türker ve Asım Aker işçileri ola-rak fiilen greve katılmış olacağız. Bizleri aldatan ve «ben Türker Kasım Aker işçisi tanımıyorum. Hepsin-den sendikali olacağımızı ve Mutlu işçileriyle aynı hakları alacağımızı...» va-ad eden sendika liderleri döneklikle ve sahtekarlıkla suçluyoruz. Bizim greve gidişimiz ilk bakışta ka-nunsuz gibi görünebilir ise de inşaat işçilerinin Mutlu dai-relerinde çalıştırılmaya zorlanmasından daha ka-nunsuz olamaz.» (TÜR-KER-KASIM AKER İŞÇİ-LERİ - 4.2.1974)

Bu bildiri dağıtıldıktan sonra olaylar gelişmiş ve Kasım Aker işçilerinde greve taraftar olanlar iş-ten atılmışlardır. Grev es-nasında Türker İzabe fab-rikasında yapılan piküler Mutlu damgasıyla satışa çıkarılmıştır. Bu durumu engellemek için fabrikadan mal çıkarılmasını önlemek isteyen işçilerin üzerine 2000 Toplum Polisi saldı-rmış işçi-polis arasında kısa (Devamı 4. sayfada)

İşçi Sınıfının Tarihçil Görevi

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

Sevgili işçi kardeşlerimiz; Hangi cehennemde nasıl yakıldığımızı siz herkesten iyi biliyo-runuz. Ne zaman kanunca ve insanca hak aramaya kalksanız önünü-ze kimler çıkıyor? Besbelli. Önce patronun her zamanki bekçi köpek-leri sizi ürkütmeye çalışıyorlar.

O sökmedimi, patron, sizin, bizim içimizden yüzde bir - iki zayıf ruhlı, zayıf yürekli, zayıf vicdanlı toy cahil biçare işçi arkadaşı kan-dırıyor. O kandırılmış beş on satılık kul köleyi silahlandırıyor; paralı asker gibi üzerimize sürüyor.

Bu üç - beş kuruş bahşiş almak, yahut işinde kayırlamak, işinden atılmamak için kendi öz kardeşinden yakın olan işçi kardeşleri üle-rine tabancalarla, bıçaklarla saldırtılan zavallıların çoğu hain olduk-ları için korkak çıkıyorlar. Sizin silahsız, kendilerinin silahlı olmaları bile yetmiyor. Elbirliği etmiş yüzlerce, binlerce işçi kardeşimiz önünde o ciğerlerini beş paraya patron alçağına satmışlar bozuluyorlar.

O zaman, işverenin karakolda, yahut müdüriyetle peydediği bir - iki kanun çiğner, yahut rüşvetçi devlet silahlı güç amiri kışkırtılı-yor. Gizli yollardan işçiler düşman gösterilerek çağrılıyor. Onlar, hak-kını arayan çalışkan işçi yurttaşa varmanın suç olduğunu biliyorlar. Kendilerini cezadan kurtarmak için : o beş - on işçi hainini önlerin-den iterek yedeklerine alıyorlar. Hep birden namuslu çalışkanlara can düşmanı gibi saldırıyorlar.

Nerde fabrika, işyeri varsa, hergün, her saat işlenen bu cinayet-ler, büyük şehirlerin dışındaki ıssız işçi semtlerinde, kanunun göre-miyeceğini umdukları sapa kırlarda, vahşi yerlerde geçiyor. Ama si-zin gözleriniz önünde haksız saldırının bir noktası bile gizli kalmıyor. Her an kurşunlanan, bıçaklanan biz işçileriz.

Ne işyerinde rahat bir soluk alabiliyoruz, ne evimizde çocuk ço-çuğumuzla emniyette yaşıyabiliyoruz. Son zamanlar, artık işçi olmak, dağ başında eşkiya eline esir düşmekten bin kat beter oldu. Nedir bu başımıza gelenler? İşçi olduysak günaha mı girdik? Ne istiyorlar kan ter dökerek geceli gündüzlü çalışanlardan?

Boyuna emeğimizle patrona 10 değer yaratıyoruz. Patron bize 3 değerlik bir gündelik vermiyor. Üstelik bin hakaret, baskı yetmiyor. Aylıklı askerlerle kurşun, dipçik yağdırılarak, hüriyetimize, hayatımı-za kastediliyor. Neden işçiye dağdaki haydutdan daha kötü gözle ba-kılıyor?

Sevgili işçi kardeşlerim. Bu başımıza gelenlere, dünyanın her ye-rinde «Sosyal Sınıflar Savaşı» denir. Biz işçiler her yerde, barışçıl yoldan en basit insanlık hakkımızı arıyoruz. İşverenler, hemen bekçi köpeklerini, külhanbeylerini aylıklı askerlerini açıktan açığa silah-landırıyorlar. Biz işçilere karşı tabanca, tüfekli hançerli Sınıflar Savaşını kışkırtıyorlar.

Demek biz istesek de, istemesek de, işveren sınıfı işçilere karşı

silahlı Sınıflar Savaşı bir utanç verici durumdadır. (Devamı 4. sayfada)

«Sınıflar Savaşı» denir. Bir sosyal Sınıfın da, bir Zümrenin de Siyasal İktidar Savaşı ya-pacak örgütüdür. Sınıfın ve Zümrenin ne olduğu gözlü-müz önünde bulunursa, bir Parti'nin Parti adını ger-çekten alabilmesi için baş-ka neyin gerektiği daha iyi araştırılabilir. Bir Parti-nin, Parti olabilmesi için yalnız Sınıf Partisi olması yeter mi? Hayır. Sınıf Par-tisinin, aynı zamanda Si-yasal İktidar Savaşı yapma-yı elverişli bir örgüt te (Devamı 4. sayfada)

Bir karısında dayak yemiş komiser, bir aferin budalası çavuş, aç-ıktan nefesi koka bir rüşvet delisi temditli seçiyor. Bizim gibi köy-lü, şehirli, işçi olan mehmetçikler, işsizlikten kırılmış polis memur-cukları, kimsenin görmediği yerlerde üzerimize ateş etmeye zorla-nıyor. Sonra karşımıza geçen işveren sınıfı, biz işçileri hiç utanmadan Sınıf Savaşı yapmakla suçluyor. Yavuz hırsız işveren, ev sahibi işçi sınıfını böyle şaşırtıyor.

Böyle oldu bittiler önünde işçi sınıfımız ne yapacaktır? Zorla içine itildiği Sınıflar Savaşını görmezlikten gelmekte, şaşırmakta hay-dut Parabolalarının ekmeklerine yağ sürmek olur. Onlar yaptıkları soygunlarını, kanlı haydutluklarını haince, alçakça maskeleyerek için, örtbas edip herkesi aldatmak için : «Sınıflar Savaşı istemiyoruz!...» diye ikiye bölünmüş en namussuzcasını işliyorlar. Ve ardından gizli açık silahlı adamlarını işçilerin üzerine saldırtıyorlar. Karagözdeki Çifti gibi : hem vuruyorlar, hem «ne vurursun be!...» diyorlar.

Bu kahepece oyunda şaşırarak işçi istemeyerek başımıza açıl-mış bulunan Sınıflar Savaşını; büyük işçi sınıfımıza yaraşır bir uya-nıklıkla halkı içinde sayıları birkaç bin zibidiyi geçmeyen bir avuç satılık, vatansız millet sömürgeci, işçi düşmanı parabolabası'nın niçin her dakika halkımızı Sınıflar Savaşına zorladığını iyice kavradık mıydı, ondan sonrası kolaydır... Bu, kulağımıza küpe olması gereken birinci Derstir.

(Devamı 4. sayfada)

300 den Fazla İşçi Öldü

Amerika'da Vietnam savaşının en kızgın yıllarında bile iş kazala-rında ölen işçi sayısı daima savaşta ölenlerden çok fazla olmuştur.

Türkiye'de ise durum çok daha feci bir manzara arz eder. İş kaza-larında ölen işçilerin sayısı ve ölüm sayısı ve ölüm sebepleri, sakatlanan işçilerin sayısı ve sebepleri daima gizlenir. Öte yandan işçilerimiz ha-yatlarını ve sıhhatlarını yalnız iş kazalarıyla değil sıhhi çalışma şartları yüzünden kaybederler.

Nedense basınımda bu konu-larda hiç yazı çıkmaz. İskenderun Demir-Çelik tesisleri inşaatında şimdiye kadar, 300den fazla işçimi-zin ölümü, sürekli olarak gizlenmek-tedir. Bütün araştırmalarımıza rağ-men ölen işçilerin kesin sayısını ve sebeplerini öğrenemedik. Fakat iş şartlarını görebildiğimiz kadarıyla anlatmaya çalışalım.

Halen inşaat 10 - 20 bin ara-sında işçi çalışıyor. Fabrika faa-liyete geçtiğinde 40 bin işçi devam-lı çalışacak. Tesislerin inşaatı 30 kadar müteahhit firmaya yaptırılı-yor. Fakat her müteahhit firma işi doğrudan doğruya yapacağını yer-de 5-10 taşarona havale ediyor. Böy-

lece 14 bin işçi en azından 1000 parçaya bölünüyor. Müteahhit fir-maların işi taşaronalara verişlere teknik ve üretimi geliştirici neden-lere dayanmıyor. Tek amaç işçiyi mümkün olduğu kadar birbirinden ayrı düşürmek ve işçiler arasındaki rekabeti teşvik etmek, işçiyi daha fazla zaman ve daha yoğun çalış-tırarak mutlak sömürdüyü artır-maktır. Çünkü bu taşaronaların her-meni hepsi ustabaşı (Formen)dir. Ustabaşı taşaron olduğu zaman üre-timi artırma tekiğinde hiç bir değişiklik olmaz ama ustabaşı taş-a-ron olduğu zaman işçiyi ölümcül bir çalışmaya iter. Bu mekanizma iş-çilere ve üretim tekiğindeki iler-lemelere karşı bir sabotajdır.

Bugün Türkiye'de hemen he-men her işyerinde aynı sistem üç a-sağı beş yukarı uygulanmaktadır. İş bu kadarla da kalmaz. Hiçbir iş emniyeti aracı ve tedbiri yoktur ya da askerlikteki «teftiş fırçası» gibi vardır. Mesela: İşçiye emniyet kemeri verilir. İşçi de beline takar yükseğe çıkar. İş esnasında işçi sık sık yer değiştirirken emniyet kemeri ni söker, akar. Bu söküp (Devamı 4. sayfada)

İşçi Çıkarmaları Devam Ediyor

İşsizliğin ve pahalılığın kirip geçirdiği halkımız, yeni zamlarla daha büyük ateşlerin içine itilmiştir. Bu yandan Emperyalist Ana Vatan'larında her gün bölük bölük geri gönderi-len işçilerimiz yurda geri döntüyorlar. Onların mem-lekette iş bulamadıkları bu yana, içerdeki fabrika-lardan her Allahın günü «Hammede sıkıntısı» veya «Enerji sıkıntısı» baha-nesi ile işçi çıkarmalarına devam ediyorlar. Hayal-pahalılığının azgınlaştığı günümüzde, işsizler ordusu da gün gün kabarmakta-dır. Yabancı ve yerli Fi-nans-kapitalist para-baba-ları bin bir türlü tertipler-le bugünkü hükümeti kö-geye sıkıştırıp, akrep gibi kendi kendini sokmaya

zorlaya dursunlar. Fakat, Finans-kapitalist hacıağ-a-larının yaptığı vurgun yüzünden, işsizlik ve pa-hahlık cehennemi içinde yandığımız, halkımızın bi-lincine çıkmaya başlamış-tır. Halkın geçim derdi içinde boğulmasının nede-ni VURGUNDUR. Bu se-beple, işçinin, köylünün, kısacası halkımızın baş düşmanı, «VURGUNDUR. Yapan Yerli-yabancı Şir-ketler ve Bankalar ile Te-feci - Bezirgan hacıağalar»-dır.

Bu vurguncu asalakla-rı, Başta işçi sınıfımız gel-mek üzere, bütün halkımız başlarından defetmedikçe, KURTULUŞUMUZ müm-kün değildir. Bütün dev-rimciler gerçek bir prole-teryası partisi içinde örgüt-lenerek, halkımız işsizlik ve pahalılık cehennemini-den kurtarmak için önde ve örnek davranışla mü-cadele etmek zorundadırlar.

(Devamı 4. sayfada)

Program Eleştirileri

İlk Asgarî Programın Eleştirisi

1969 yılında hazırlanıp 1970 yılında basılma olanağı bulan «Halk Savaşının Planları» isimli kitap-cıkda:

- 1 — Türkiye Halkı Nasıl Teşkilatlanmalı?
- 2 — Klasik Anlamıyla Strateji — Taktik Nedir?
- 3 — Genellikle Askerî ve Sosyal Strateji — Taktik

- 4 — Dünya Örneklerinde Strateji
- 5 — Anadolu ve İstanbul Sosyalizmlerinde Strateji

6 — Türkiye'de Strateji Planı Üzerine görüşlerimiz yayınlandı. Aradan altı ay geçti. Yuvar — Tarikat Şeyhleri tarafından, işçi sınıfı millî tanlarına hâlâ «eveleme, devkesu kovalama» okunuyor. Meseleyi gözle bir daha çarptırmak şart oldu. Bu yazı serisinde «Türkiye'de Strateji Planı» üzerindeki görüşlerimizi:

- a — İlk Asgarî Programın Eleştirisi
- b — Demokratik Devrim — Millî Kurtuluş Anlamları

- c — Sınıflar savaşı ve klasik halk kavramı
- d — Finans Kapital ile Tefeci Bezirgan Kaynaşımı

- e — Gerçeklerle Strateji Planı ve Vurucu Güç. Bölümlerini tekrar yayınlıyacağız. Taki «Uçkun Sosyalistler» «Göçmen Sosyalistler» ayaklarını Türkiye topraklarına değdirmesinler.

Görüşümüz: Türkiye'de Demokratik Devrim aşamının Evrim Konağı, gerek Stratejisi, gerekse Taktiği ile zamanında, yerinde konmuştur. Antiemperyalizm ve Antifeodalizm doğrultusunda gerekli Dövüş ve Örgüt biçimleri ile parolaları 50 yıl önceden beri açık, seçik vardır. O Programın kaç ay, yahut kaç yıl «Piyasada» göründüğü, kısa ömürlü bir yaşantı sağladığı içine kertele kalır.

Problem, bütün o prensiplerin iki, üç, beş ayda bir çıkmış 8-10 sayılı dergide, yahut bir parçacık kâğıt üstünde kusurlu yayınlanmış bulunması ile ölçülemez. O Asgarî Program maddelerinden bugün hemen hiç biri yadigarıymıyordur. Bir çoğu üzerinde epey gelişmeler oldu. Gene de, onlar ve Toplum gelişimiyle, ne Halk örgüt ve dövüşleriyle aşılması sayılmazlar.

Bugünkü sosyalistlerin, «gelinin kapı arkasında baltayı bulması»na benzeyecek davranışlarla, her şeyi baştan ve hiç işitilmedik gösteride «icat» edip, «yaşlı» olayları şehvençte atlamaları değil, eleştirerek de, gerlendirmeleri ve gelişmeleri görüldür.

Yarım yüzyıl önceki davranış belki yadigarı olacak yanlar gizler. Örneğin 1923 yılı, daha Emperyalistlerle Barış yapılmadan girişilen seçimde, TİCCF adına Dr. Şefik Hüsnü şunu yazdı:

«Müdafaa Hukuk gibi memleketimizi bir muhakak ölümden kurtarmış bir örgüte yardım etme yoluna, sükranımızı ödemek bizim için birer...

...dini: Mayıs 1923, s. 15)

TİCCF'nin seçime katılmaması bir boykot değil. Tersine, «fırtınakar» Derebeylik artıklarına karşı, «Devrim yapan» Müdafaa Hukuk tutuluyordu. Katılmayışın nedeni, seçim için: «Beklenmedik karar herkesi hazırlıksız bulmuştu» «Seçimlerde dek olan kısa süre içinde hiç bir akımın billurlaşması olası değildi.»

«ne de «tarafsız» kalınıyordu. «Millî Egemenlik ve Millî Bağımsızlık, dış ve iç tehdit ve tehlikelere uğrak bulundukça, ayrıcasız herkesin» (Müdafaa Hukuk Birinci Gurup'unun «Devrim esasları ve siliik reform tasavvurları» ile) «yetinmemek ihtimali yoktur» deniyordu. Ama bu kanî Müdafaa Hukukun «gösteri» her adaya muhakak oy vermek değildi. Eğer seçime işçi sınıfının güvendiği adaylar sokulmazsa, «sosyal devrime eğgin, en ileri fikirli ve emeğin haklarına en saygılı olanları ayırıp sırf onlara oy vermek uygun olur»du.

Bütün istenen şey: «Her türlü ... maddecil ve anılamcıl baskından uzak» serbest seçimdi. Yoksa gekimser kalınlıydı. İşçi, Köylü, Ortahalliler için «Asgari Dilekler» ötesine geçilmiyordu.

Yarım yüzyıl öncesi aşamamızın Devrimci Asgarî Pro amında bugün tartışılacak bir tek madde bulunabilir. Antifeodalizm taktiği bakımından 15. madde şöyle der:

«Derebeylik artıkları olan ve köylülerin feci bir tarzda yağma ve gasp eden mütegalibinin fedi teşebbüslerle asayışı ihlâl etmelerine meydan bırakmı. yacak şekilde inzibat usulleri düzeltilmelidir.»

İlkin kara cümle karışıklığı var: Mütegalibe kendisi mi «ferdi teşebbüs» yapı birliği bozuyor. Yoksa, hem «ikiş girişkinliğini» ve hem de «asayışı» mi bozuyor? Söz aceleye gelmiş.

Sonra, ikinci şık doğruysa iki eksik beliriyor:

1 — Derebeyi artıklarına karşı Mücadele ve Parola atılıyor, bunların özel Örgüt ve Biçimsel durultulmuyor. Çünkü somut politika denizine henüz soyut prensiple yeni giriliyor.

2 — Antifeodalizm, yalnız «asayışı», bilemedik «ikiş girişkinliğini» engellediği ölçüde mi ve sırf «disiplin metodları» çerçevesinde mi yürütülecek?

Her iki eksik, o zamanki sosyalistlerin nasıl «Asgarinin asgarisi» bir program güttüklerini gösterir. Antiemperyalizm de böyle soyut ve sırf «yabancı sermayeye karşı bir dövüş» ve davranıştır. Sermayenin yerli olanındaki karakter, genel bir «zengin tabaka» deyir-ile geçitirilir.

İtün bu eksikler şimdi anlayışla karşılanmalıdır. O en az program bile bugüne dek gerçekleşmiştir. En kıyasıya ezici tepkilerle boğulmuştur. «In ziba' usulleri»nde bile, karakolları telefonlamayla kalınmış: Türkiye köyüne sosyalizm değil, kapitalizm olun, ikinci emperyalist evren savaşı sonlarına dek serbest girememiştir. Ş. Hüsnü'nün deyişiyile: «Marks'ın devrim için gerekli gördüğü maddi şartlar yerine gelir-3 değildi.» «İktidardan yararlanırlar bir kısım küçük ve orta sermaye sahipleri.» «yabancı sermaye ile işbirliği inisi» üzerine hemen kayımsı.

SON «DEMOKRATİK İNKILAP» TEORİSİ

28.9.1937 günü yazılmış: «Demokrasi: Türkiye Ekonomisi ve Politikası Hakkında» bir Türkçe kitap yayınlandı. İlk «Asgari Program»dan 14 yıl sonra, problem Türkiye'nin daha gelişkin somut olayları açısından e.e. alınıyordu. Orada: DEMOKRASİ = (ANTI-EMPERYALİZM + ANTIFEODALİZM) biçiminde parolalaşmıştı. Türkiye'nin ekonomisi ve politikası üç başlık altında özetleniyordu:

- 1 — Endüstri,

- 2 — Toprak,
- 3 — Sulh (Barış).

Araştırma, vebâ illetinden kaçınırca, yuvarlak ve sözde bilimsel formül tekerlemelerini bir yana attı. ENDÜSTRİ bölümünde şu prensipler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı:

«Türkiye Cumhuriyetinin Tarihi, MİLLÎ KURTULUŞ biçiminde DEMOKRATİK İNKILAP tarihidir. Kurtuluş: Enebi FINANS - KAPİTAL'ini koğmaktadır. Devrim: Türkiye'yi MODERNLEŞTİRMektir.»

«Modern teknik Türkiye'ye ANİTEMPERYALİST biçimde girerse kurtuluşu sağlamlaştıracaktır.»

«Modern işgücü: «DEMOKRATİK haklarını kazanmış İŞÇİ demektir.» İşçinin DEMOKRATİK hakları, Türkiye'nin endüstrileşmesi için hayati bir meseledir.»

«Tekniğin ilerlemesi, başta işçi sınıfının DEMOKRATİK MÜCADELESİ sayesinde olur.»

«Türkiye endüstrisi DEREBEĞİ ARTIKLARI'ndan kurtularak en mükemmel makinelere kavuşur ve modernleşir.»

«Demek işçiyi DEMOKRATİK haklarını vermek, memleketin gelişimi icabıdır.»

«İşçinin DEMOKRATİK hakları verilsin ve böylece MİLLÎ KURTULUŞ'un en önemli bir SAFHASI daha gerçekleştirilsin.»

Yukarıda geçen «İNKILAP» sözcüğünün şimdiki Türkçesi «DEVİRİM»dir. «SAFHA» sözcüğünün de «AŞAMA» olmuştur. «MİLLÎ DEMOKRATİK İNKILAP SAFHASI» sözünün «MİLLÎ DEMOKRATİK DEVİRİM AŞAMASI» biçiminde Türkçeden Türkçeye tercime edilmesi, başka bir anlam getirir mi? Formül olarak hayır. Ama, yalnız o formülün tercimesi, somut Türkiye ekonomisi ve politika özığının yerini tutabilir mi? Gene hayır.

TOPRAK bölümünde şu prensiler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı:

«Her MİLLİYET DAVASI gibi, ona bağlı olan her DEMOKRASİ İNKILABI da her şeyden önce temeli toprağa dayanan bir KÖYLÜ MESELESİ'dir.»

«Türkiye'deki asıl DEMOKRATİK İNKILABIN konusu KÖYLÜ çoğunluğudur.»

«Klasik anlamıyla DEMOKRASİ demek, genellikle köyde ve şehirde her türlü DEREBEĞİ ARTIKLARINI temizlemek, özellikle köylüyü toprak sahibi etmektir. KÖYE DEMOKRASİ'yi sokmakla FINANS-KAPİTAL'ı sokmak iki bambaşka problemdir.»

Burada dahi «Demokratik İnkılâp» sözü, MİLLİYET» sözcüğü ile yanyana getirilerek bir slogan balonu şişirilmek istenmemiştir. Marks'ın tam 100 yıl önce (6 Nisan 1868 günü) yazdığı şu gerçek ele alınmıştır:

«Her zaman şu kanıda oldum ki, SİYAL DEV-

RİM ... ciddi olarak tabandan, yani büyük emlak (Fon-siyer) mülkiyetinden başlamak zorundadır.» (K. Marks: Kugelmann'a Mektup)

Bu doğrunun 100 yıl sonraki Türkiye'de aldığı özel orijinallığı, uzun yıllar emeğinden bir kaç satıra ol-sun çıkartılmıştır. Bu orijinalite, Endüstri alanına da, Toprak alanına da Finans - Kapitalin girmesi ve Derebeyliğin onunla kaynaşarak büsbütün yerleşip kök-leşmesidir.

Bu orijinalite kavranmadıkça, Türkiye'de gerek sosyal strateji ve gerekse sosyal taktik alanına yakış-tırılacak her yuvarlak formül, «Yabancılaşmak»tan kurtulamaz. Otuz, kırk yılların gerilerine düşüldür. Canalcı ekonomik ve sosyal gerçeklerden cayılır. Ya-bancı kitapların derli toplu sözleri, sigara çektirir, kahve hüpürdetilir gibi keyif çıkarmak: Devrimci dü-şünce ve davranışla karıştırılır.

«Her zaman şu kanıda oldum ki, SİYAL DEV-

EKONOMİ POLİTİK

160 bine yakın işyeri kumda çelik oynasın: işçiyi tutan da, işi yaptırın ve kârı vuran da 3 bin kadar işyeri olur. Küçük işletmeden 50 kez az olan büyük işletme, onun 3 katı ekonomi alanını tekeline tutuyor. Demek Türkiye Sanayinde, büyük işletme küçük-lerden 150 kat üstün ve ağırbaşlı rol oynar.

Demek, Sanayinin (Şehrin) karşısında Tarım (Köy) can çekiyorsa, Sanayinin içinde de: Büyük işyerleri önünde Küçük işyerleri can çekerek sürünüyor. Başka deyimle, 3 bin büyük sanayiye Türkiye'nin 158 bin sanayicisine kök söktürdüğü gibi, Türkiye üreti-mine ve genel ekonomisine kayıtsız şartsız egemen olacak güçtedir. Modern çağın kuralı bu.

Ancak, Ekonomi temelimizde Modern Sermaye Konsantrasyonunun ıyızlı o kadarcıkla kalmaz. İşin bir başka yönünü bize, Devlet Sanayii ile Özel Sa-nayii arasında yapılacak kıyaslama açıklar. 3012 Bü-yük Sanayi işyeri içinde: 2775'1 Özel kesime, 237 si Devlet kesimine girer. Sayıca Devlet kesimi %7,9 ve Özel kesim %92,1 eder. Sayıca Özel işyerlerinin 12 de 1 ine yakın azlıkta bulunan Devlet kesimi, küllü ayıplarına bakmadan, kendisinin 11 - 12 katı çokluk olan Özel sektörlere eşit ölçüde ekonomik varlık gös-terir:

	Devlet kesimi	Özel kesim
İşçi sayısının	%43,2	%56,8
Yılda ödenen ücretlerin	51,1	48,9
1 Kasım 1963 te Çevirici güçlerin	65,3	34,7
Yıl içinde Sabit Sermaye yatırımı	51,7	48,3
Tüketilen elektriğin	60,8	39,2
Katma değer	52,7	47,3

«Yurdun kalkınması» özeniliyor. Kalkınma insan-ların yararı için olur. 2775 özel büyük işletme işçisi-ne bir yılda 5400 lira ücret ödüyor. 237 devlet büyük işletmesi gene yuvarlak hesaplâ 7100 lira ücret ödüyor. Demek özel işletme kurukalabalığı çalışanlara 1700 lira (yüzde 31) eksik ücret ödüyor. Neden bu işkence yapılan Türk milletinin çalışanlarma?

Denilecek ki: «Ne yapalım. Kalkınmayı hızlan-dırmak için özel sermayeden de yararlanmalı.» Doğ-ru mu? 1955 ten 1962 yılına dek, sanayinin özel araç-ları bölümünde, 8 yıllık sabit sermaye yatırımı: Özel büyük işletmelerde 25.205.000 ve Devlet büyük işle-tmelerinde 49.736.000 Türk Lirası tutar. Kalkınma, ülkede tekniğin ölçüsünü gösteren sabit sermaye yığ-mı ile orantılıdır. 237 büyük işletme 2775 Özel bü-yük işletmelerden 2 katına yakın daha çok sabit ser-maye yatırıyor.

Demek yurttaşlar için üçte bire yakın daha ya-rarlı yüksek ücret sağlayan, yurt için iki katına yak-nın daha hızlı yatırım yapan Devlet Büyük İşletmeleri, elbet daha gerçek bir yurtseverce kalkınma sağlarlar. Bu bakımdan, adı büyük olan özel ufaklık 92 işletme, gerçekten büyük olan Devletin 8 işletmesi yanında: 16 ilâ 24 kat aşagılık bir iş alanıdır. Büyük Devlet İşletmeleri, Özel sözde büyüklerden 16-24 kat üstün-dürler.

Devletçiliğimizin, Özel Sermayeyi yaşatmak için yaptığı hovardaca ısrafılar, hoşnutsuzluğu azaltmak için önüne geleni kayıraza kisletene kadrolarını lü-zumsuz kalabalığa boğuşu göz önüne getirilsin. Öte-de, Devlet işletmelerinde her rakamın gerçek bulunma-sına karşılık, Özel işletme muhasebelerinde bin bir fatura oyunu ve kaçakçılık bilinen sahte rakamları son kertede arttırır.

Tüm Ekonominin Büyükleri:

Yalnız devlet ve özel büyük işyerlerinin karşı-laştırması bile, daha büyük işletmelerin, ekonomide ne denli egemen olduklarını ispatlamaya yeter. Tür-kiye sanayindeki büyük-küçük bütün işletmeleri kı-yaslamak, daha ibret verici olur.

İmalat sanayinde 1.4 kişi çalıştıran iş yerleri 147 bin 675 iken 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerleri 853 tane. Büyükler küçüklerin sayıca 173'te biri

Bugünkü Türkiye Ekonomi Politikası

(Geçen sayıdan devam)

ediyor. Gıda sanayinde bu rakamlar 11.899 ile 152'dir: Büyükler küçüklerin 78 de 1'i dir. Yalnız bu iki sa-nayii dalında işçi sayıları ile ücret tutarları 1964 yılı şöyledir:

	Çalışanların Sayısı	
	İmalat	Gıda
	Sanayinde	Sanayinde
	((%10)	((%10)
1-4 Kişiliklerde	285.857	29.192
	((%52)	((%38)
1-4 Kişiliklerde	195.076.000	26.650.000
	Yıllık Ücret — Maaş Tutarı	
	Sanayinde	Sanayinde
	İmalat	Gıda
	((%48)	((%62)
50 Kişiliklerde	273.495	49.257
	((%48)	((%62)
50 Kişiliklerde	1.872.418.000	258.596.000
	((%90)	((%90)

Yuvarlak hesap: 1000 kadar büyük işletme, 150 bini aşkın küçük kadar, yahut ondan üçte bire yakın (%62) fazla işçi çalıştırıyor. Bir büyük işletme (50 kişi ve daha çok işçi çalıştıran) raha raha 150 küçük 1-4 kişi çalışan) işleme kadar insanın alın yazısını elinde tutuyor.

Ya bu çalışan insanların alın yazıları nasıldır? Küçük işyerlerinde çalışanların yıllık gelirleri (maaş - ücret) Büyük işyerlerindeki 1/10 u kadar düşüktür. Demek büyük işletme insanın alın yazısını çizmekte küçüklerden 1500 kez daha etkindir. Bu geçim şart-ları ile Türkiye'de büyük işletmeler karşısında küçük işletmelerin yaşamaları da, yaratmaları da sürünmek-ten beter, bir işkence çekmektir.

Buna karşılık, 1 kasım 1963 günü, çalışanlardan 1 - 4 kişilide: 285.857 kişiye yılda 195.076.000 lira üc-ret - maaş (adam başına 682 lira) ödeniyor; 50 kişi ve fazlası işyerlerinde: 273.495 kişiye 1.872.418.000 (adam başına 6846) lira ödeniyor. Bu durum, Millet-te: Olmaz olsun o 285.857 işyeri dedirtmez mi?

Bu kural önünde gerçekliğe daha yakından baka-lım. Sanayii alanında «büyük işyerleri» diye gösteri-len 3012 işletme: 10 kişiden, yahut 10 beygir gücün-den yukarı güçle çalışan yerlerdir. Aynı 1964 yıl 50 kişiden daha çok çalışan daha büyük işletmelerin sayısı, tüm Türkiye Sanayii kollarında: 1705 tane. Dahi bu rakam söylenirken açıkça anlaşıcağı gibi, 3012 büyük adı işyerinden 50 kişi çalıştırmayan 1307, tanesi, elbet 50 ve daha fazla kişi çalıştıran bu 1705 iş yeri yanında devde kulaktır. 237 devlet işletmesinin 2775 özel büyük işletmeye taş çıkartışı gibii...

Gözli kapalı söyleyebiliriz ki, Türkiye ekonomisi-nin sanayi bölümüne o 1705 işyeri şartsız kayıtsız ege-mendir.

Sanayi yanında «büyük» sayılan işletmeli Top-tan - Perakende Ticaret, Ulaştırma ve haberleşme, hizmet gibi öteki ekonomi dallarında 1963 yılı şu rakamlar bulunur:

	Kamu Kesimi	Özel Kesim
Büyük Ticaret: Toptan	17	408
Perakende	126	241
Büyük Ulaştırma	5	141
Haberleşme	1	—
Büyük Hizmet	1	565
	150	1355
(Bunlara Tarım ve Sanayii de katalım)		
Tarım, (500 hektardan büyük topraklı)	97	491
Sanayii	237	1468
	484	3314

(Devamı gelecek sayıda)

Genel Olarak Sosyal Sınıflar

Sosyal sınıflar bölümünde genel olarak Modern top-lumun sınıf karakteristiği yanında, özellikle Türkiye'nin sınıf karakteristliklerini araştırıyoruz.

A) SOSYAL SINIFLAR - SINIFLAR DÖVÜŞÜ - SOSYALİZM:

Fransızca «PARTİ» sözcüğü: Türkçe «BÖLÜK», Aceince «PARÇA», Arapça «KİSİM» anlamına gelir... Bir toplumda «PARTİLER» var demek, o toplum insan-ları bir sıra bölüklere, kısımlara, parçalara ayrılmışlar demektir. Toplumların en belirli parti - bölükleri: SOS-YAL SINIFLAR'dır.

«SINIF» nedir? Das Kapital'in üçüncü tomonun son sahifesi, sınıfın ne olduğunu araştırırken, yarım kalmış bir cümle ile biter. Belli ki Karl Marx, sınıfın, dilediği gibi güçlü bir tanımlanmasını en gelişkin biçimiyile yap-mak isterken, bunu tümlüyemeden ölmüştür. Engels de arkadaşının bıraktığı gibi veremeyi uygun bulmuştur. Bü-yük ustaların böyle braktıkları konuyu sonra gelenler didaktik kaçınlmazlıklarla, yani öğretici pratğe uyarak bütünlemeye çalışmışlardır.

Ancak, sosyal sınıfların var oluşları da, dövüşleri de Tarihîcil Maddeciliğin ne bir icad, ne bir keşfidir. Hegel «HUKUK FELSEFESİNİN ANA ÇİZGİLERİ» eserine yazdığı «GİRİŞ»te pek ısrarla bir noktayı belirtir. Ona göre her TARİF (tanımlama): yüzüde kalan bir Bilim çerçevesidir. Olayların tam anlaşılması tanımlamalarla olmaz. Tarihîcil gelişimlerinin kaçınılmazlığı (zarureti) ile gerçeklik kazanırlar. Sosyal bir olay demek olan «SINIF-LAR»da, tarif edilmekten çok, tarif edilmekten önce: TA-RİHCİL BİR GELİŞİM KAÇINILMAZLIĞI VE GEREK-LİLİĞİ kazanmış gerçekliklerdendir.

Bugün «SOSYAL SINIF» konusu ele alınırken, o büyük diyalektik hakikati, yani sağlam gerçeklik anlayış-ını göz önünde tutmak gerekir. Sınıf gerçekliği her ü-kekedi gelişim gidişi sırasında az çok değişikliklere uğ-rar. Bu yüzden bir an için yapılmış sosyal sınıf tanımla-ması ister istemez az çok yüzüde kalabilir. Donmuş ve ezbere formüllerle zırhlandırılabilir. Onun için sosyal sınıf ilişkilerini bir takım transdantantl kategoriler gi-bi fosilleştirmemelidir. Her toplumu yaşayan tarihîcil ka-çınılmazlığı içindeki bütün gerçekliğiyle izlemelidir.

Bu anlayışla modern topluma bakınca ne görüyoruz? SOSYAL SINIF: dedi ki mi, ilkin Modern ekonomi temelini ve onu belirlediren EGEMEN ÜRETİM yorda-mını göz önüne getiriyoruz. Her toplumun sosyal sınıf-

ları, herşeyden önce, o toplumun «EGEMEN EKONOMİ» ilişkilerinde DOLAYISIZCA, yani BİRİNCİ KERTEDE görevli bulunan insan kümeleridir.

«EGEMEN EKONOMİ» der demez şunu anlıyoruz: Demek her toplumda başkaca «EGEMEN OLMA-YAN EKONOMİ VE ÜRETİM» biçimleri de vardır. Modern burjuva toplumunda egemen üretim biçimi KAPİTALİST ÜRTİM yordamıdır. Kapitalist toplumun sosyal sınıfları, ancak KAPİTALİST ÜRETİM YORDAMI içinde DOLAY-SIZCA, yani BİRİNCİ KERTEDE görevli bulunan in-sanların kümeleşmeleridir. Ve ancak o kümelerin ilişki-leri Modern toplum sınıfları bakımından düşünce ve davranış konusu edilebilirler.

Bir üretim yordamı üzerinde DOLAYISIZCA gö-revli bulunan sosyal sınıflar başkaca iki karakterle bir-birlerinden ayırdedilirler:

1 — O sınıfların DURUMLARI başka başkadır.

2 — O sınıfların ÇIKARLARI başka başkadır. Modern toplumda İŞVEREN sınıflarının durumu: ÜST ve GÜDÜCÜ sınıf olmak; İŞÇİ sınıfının durumu: ALT ve GÜDÜLEN sınıf olmaktır. Gene modern toplumda İŞVEREN sınıfının çıkarı: elinden geldiği kadar çok ARTI - DEĞER koparmak, yani SOMURMEK; İŞÇİ sınıfının çıkarı ise: elinden geldiği kadar az ARTI - DE-ĞER kopartmak, yani SOMURÜLMEK'tir.

Bu tanımlamaya göre Modern toplumun başkaca SOSYAL SINIFLARI: İşveren ve işçi sınıflarıdır. İşve-re nsınıfı ÜSTTE SOMURUCU, işçi sınıfı ALTTA SÖ-MÜRÜLEN sınıflar oldukları için, durumları ve çıkarları bakımından iki zıt kutup olmuşlardır. Sonsuz gibi görü-nen önüne geçilmez bir savaş içinde bulunurlar. Buna SINIFLAR SAVAŞI, yahut SINIFLAR GÜREŞİ, yahut SINIFLAR DÖVÜŞÜ adları verilir.

Sınıflar dövüşü denilen gerçekliği şu veya bu in-sanın dileği yahut karpisi yaratmaz. KAPİTALİST dü-zenin ta kendisi sınıflar savaşını gerektirir.

Mesele böyle konulunca, SINIFLAR SAVAŞINI doğ-ru bulmuyorlar, yahut iseniyenler varsa, o gibi kimse-ler ne dediklerine biraz dikkat etmelidirler. Onlar eğer zerrece sözlerini neri iseler, sınıflar dövüşünü yanlış ve-ya kötü sayarken, belki farkına varmıyarak, herşeyden önce KAPİTALİZMİ doğru buluyorlar ve istemiyorlar demektir.

Onun için sosyal sınıfların varlığını herkesten önce burjuva düşünürleri görmüşler ve yazmışlardır. Tarihîn

(Medeniyet Tarihinin) bir SINIFLAR SAVAŞI tarihi ol-duğunu, Marx ve Engels'ten çok önceleri, gerçekçi bur-juva düşünürleri anlamışlar ve anlatmışlardır.

Öyle ise sosyal sınıfların varlığını, gelişmelerini bir Sosyalist icadı saymak ve sırf Sosyalistlere mal etmek, en kalpazanca bir ne dediğini bilmemek olur. Bir yanda kapitalizm (özel teşebbüs) savunulurken, öte yanda si-niflar ve sınıflar savaşını inkâr etmek ne demektir? Bu inkârı yapan cahil kişi ise ne dediğini bilmiyordu. Ne dediğini bilenen inkârı, hattâ yasaklamaya kalkıyorlar-sa, yaptıkları ikizlüzüce bir sahtekârlıktır.

Çünkü «ÖZEL TEŞEBBÜS» demek, «KAPİTALİZM» demektir. Kapitalizm demek: üstte sömürücü işveren sı-nıfı, altta sömürülen işçi sınıfı ile bir üretim yapıyor demektir. Kapitalizm bu üretim ilişkilerinin temelleri üle-rine kurulmuş bir sosyal düzendir. Bu sosyal düzeni ku-ranlar şu veya bu insanlar, şu veya bu sınıflar değil: ta-rihîcil gelişimdir. En basit gerçekçi insan düdüştüğü ka-pitalizmin birbirine zıt İŞVEREN - İŞÇİ sınıflarına da-yandığını, bu sınıflar arasındaki gelişkinin ister istemez ardı arası kesilmeyen çatışmalarla dolu olduğunu görmez-likten gelemiz.

Sınıflar güreşini örtbas etmeye, yani varken yok say-mıya, yahut yasadik etmiye kalkışmak nedir? Sınıflar gü-reşini insan bilincinden uzak tutmaktır. İnsan sınıfları arasındaki püresi HAYVANLAR arasındaki Orman Ka-nunları'yla gütmeye girişmektir.

Tersine, Modern toplumda özel teşebbüsçülüğün ege-men olduğu kapitalist üretim yordamı yüzünden doğmuş SINIFLAR DÖVÜŞÜ'nü insanların bilincine çıkarmak: insanlar arasındaki bir sürü hayvanca tepişmeleri, İN-SANCA yapmık ölçülerini getirir. Buna SOSYALİZM de-nir.

Sosyalizm, 7000 yıldır süregelen ve 6500 yıl, boyuna doğarak sonra batmış Medeniyetlerin örneğinden ders al-mıştır. İnsanlar arasındaki HAYVANCA SAVAŞI insa-na yararlı BİLİNCE çıkarmıştır. Sınıflar savaşını Mede-niyet kazanlarına ve toplum yaşantısına en az zarar verecek biçimlerde İNSANCA DÖVÜŞ'e çevirmiştir. Sos-yalizm insan topluluğu içinde en son kalıntılarıyla HAY-VANLIĞI kaldırmaktır. O bakımdan Sosyalizm düşmanlığı insanlık düşmanlığıdır. Sosyalizmi bile bile istemek, kapitalizmin bugünkü durumuyla toplumda HAYVANLI-ĞI sürdürmektir.

(Devamı gelecek sayıda)

HİKMET KIVILCIMLI

İLKE'nin ilkelliği

Bu yazı İLKE'nin 3. sayısı çıkmadan önce kaleme alınmıştır. 3. sayı ile ilgili eelştiri önümüzdeki sayılarda yapılacaktır.

1974 yılının Ocak ayında devrimlerin seslerinin kıldığı, bütün yayınların susturulduğu bir ortamdan sonra bir dergi çıktı; adı: «İLKE». Daha çıkmadan, ilanı görüldüğünde, ismini yadırgadığımız halde, isminin soyutluğuna bakmadan; sosyalist kadroların dağılıklarına, örgütsüzlüğüne, belki çare olabilir, belki de sosyalizminin «teorik kargaşasına ve pratik kesmeceğine» son verebilir diye, biraz umutla biraz da merakla çıkışını bekledik. Ve çıktı.

«İLKE NİÇİN ÇIKIYOR» MUŞ?

«Yaşadığımız dönemin en önemli görevi» diye başlayan İLKE. Biz açığa «Proleterya partisini kurmak» diyeceğini beklerken, devam ediyor: «Halkımızın demokratik mücadelesinin güçlendirilmesi; sosyalist birikimini derlenip toparlanması; sosyalizmin, gerçek sahibi olan işçi sınıfına mal edilmesi; bilimsel teori kuvvuzluğunda ilike gerçeklerine dayanan sağlam ve kalıcı bir düşünce ve davranış birliğine ulaşılmasıdır.» (İLKE, Sayı : 1, ilke niçin çıkıyor.)

«Sağlam ve kalıcı birliğe» nasıl ulaşılır?

«Sosyalizm işçi sınıfına» nasıl emal edilir?»

«Sosyalist birikim» nasıl «derlenip toplanır?»

«Halkımızın demokratik mücadelesi» nasıl «güçlendirilir?»

Elbette bu soruların ve onlarla benzerlerinin cevabı: «Proleterya partisinin» yatar. İlkeçiler bütün bunları bilmezler mi? Bilirler. Peki bilirler de neden açık, duru, en sade vatandaş dahi anlayabilecek yolu tutmazlar? Bu nu «Yayın organlarının çevresinde kümelenmiş aydınlar» oluşlarına ve utangaç sosyalistliklerine verelim.

«Bu birliğe ulaşabilmek ise, temel doğruların eksiksiz sindirilmesi, olayların doğru yorumlanması zorunlu kuyorumuş (a.y.) Temel doğruların eksiksiz sindirilmesi nerede, nasıl ve ne şekilde olur acep? Birincisi Sosyalizmin biliminde, doğruların eksiksiz sindirilmesi diye birşey yoktur. EKSİKSİZLİK sosyalizmin biliminde ölümlü, canlılığı ve hayatı kaybetmekle eş anlamlıdır. Bilimsel Sosyalizmin kendisi bugün tamamlanmış bir bilim değildir. Bu «eksiksizlik» acaba ilkeçilerin sosyalizme «katkısı» mıdır? İkincisi: Temel doğruların eksiksiz

demiyelim ama mümkün olduğunca iyi sindirilmesi, olayların doğru yorumlanması, nerede, nasıl ve ne şekilde olur? Genel olarak Proleterya Partisi'nde, özel olarak da proleterya partisine geçiş için yapılacak tartışma platformunda olur. Bunların dışında «doğruların eksiksiz sindirilmesi» olayların doğru yorumlanmasını a. ramak bir safsata ve aydın gevezeliği değilse, boş bir hayaldir.

İLKE'nin «Yaşadığımız dönemin en önemli görevi» diye başlayan cümleleri de proleterya partisini murat ediyor. «Bu birliğe ulaşabilmek ise» diye devam eden cümleleri de proleterya partisile olacağına göre: İlkeçiler ister farkında olsunlar, ister olmasınlar birinci ve ikinci paragraflarındaki anlam:

1) «Yaşadığımız dönemin en önemli görevi: Proleterya partisi birliğidir.»

2) «Bu birliğe ulaşabilmek ise proleterya partisile olur.» gibi mantıksız bir tekrar niteliğinde olan anlamsız bir öz taşımadır.

Devam edelim: «İşte İLKE, bu amaçla, geçmişte, ki bütün başarı ve yanlışların kazandırdığı büyük deneylerden de yararlanarak, sorunlara ve olaylara, «dar slogancılık» ve «mekanik olmayan» yorumlar getirmeye, ideolojik birlik ve bütünlüğe giden yolda bir ADIM olmaya çalışacaktır!» (biz majiskülledik). (a.y.)

Dar slogancılık neyse de şu «mekanik olmayan» la-

fını anlayamadık. Şuna kırk yıldır kullanılan diyaliktik dese acep fazla mı açık konuşmuş olacaktı?

Neyse diyoruz, sosyalizmin kafası gözü yarılsa da gene zararı yok. İlke geçmişten dersler alacak ve «ideolojik birlik ve bütünlüğe giden yolda bir ADIM» olacak diye tam, derin bir nefes alıyoruz ki, yazının devamını okuyunca nefes tıkanıklığından kendimizi zor kurtarıyoruz:

«Ancak, İLKE'yi çıkararak, ne bu çabaların, ne de hareketin toparlanıp güçlenmesinin üç beş kişiyin ya da bir kaç yayın organının işi olmadığını bilmekteyiz İLKE dergisi BOYLE BİR İDDİA TAŞIMADIĞI gibi birikimin toparlanıp merkezleşmesi görevinin yayın organları çevresinde kümelenmiş aydınlarla değil, ancak ve ancak bir siyasal örgütte sağlanabileceğini bilinceledir.» (a.y.) (Biz

majiskülledik)

Sayın Bay ve Bayanlar mademki «hareketin toparlanması ve güçlenmesi» için yani kısaca proleterya partisinden yeniden örgütlenmesi için «BİR İDDİA TAŞIMİYOR» sunuz, öyle ise derdiniz nedir, çabanız nedir? Kendi emellerinize acıyorsunuzuz iyi hoş da; sizlerden birşeyler bekleyen millet, paracılarına hele hele 112 sayfalık derginizde ne dediğinizi anlamak için göz nuru dökenlere de mi acıyorsunuzuz?

Görev açık ortada duruyor: proleterya partisini yeniden örgütlemek baş hedefidir. Her devrimci yayın-demek-örgüt vs. bu hedefe yönelirse bir anlam taşır, yoksa elbette havanda su dövmekten öteye geçemez. Usta der ki «Bir gazete, sadece bir kolektif propagandacı ve kolektif ajantlar değildir, aynı zamanda kolektif örgütlenicidir de».

Çıkarılan bir yayın organının hedefi roleterya partisini örgütlemek olmalıdır. Ancak ve ancak bu şartla ilke'nin «incelemeleriyle Türkiye'nin ve sosyalist hareketin temel sorunlarına bilimin ışığını tutmayı, yorumlarıyla gelişen olayları değerlendirmeyi, belgeleriyle de bu dönemin dönüm ve dönüm noktalarını saptırmayı» yamaçlaması ciddiye alınabilir.

Oysa ilke daha işin başında bindiği dalı kesiyor ve parti sorununu kendisinin dışına itiyor. «Boyle bir siyasal örgüt ise, herhanefi bir derginin sınırları

rını çok aşan geniş kapsamlı çabaların ve güçlerin birleştirilmesiyle gerçekleştirilir» (a.y.) Elbette proleterya partisi var olan grup ve yuvarların doğru devrimci teori jetrafında birleşip derhal pratiğe atılmasıyla gerçekleşecektir. Sorun en basit bilinen gerçekleri tekerlemek, zorlukları sayıp dökmek değil YOL GÖSTERİCİ OLMAKTIR.

Başta işçi sınıfımızın olmak üzere halkımızın bağrından çıkan devrimci kadrolarla teorik ve pratik bağını kurmayarak, proleterya partisinden acılığını göstermeyen, bunun için somut pratik önerilerde bulunmayan, hâla yuvar zihniyeti ile hareket edenlerin maskesini indirmeyen sadece ve sadece aydan aya 10 T.L. karşılığ piyasaya sürülen ve suya sabunla dokunmayan yazılar içeren bir dergi elbette kendileri.

nin de dediği gibi «yayın organı çevresinde kümelenmiş AYDINLAR» dergisinden öteye geçemez. İlkeçilerin daha başlangıçta çıkışlarsan hatalı oldukları anlaşılıyor mu?

Kendileri için doğru olan, yani bu hata çıkışları yüzünden «hareketin toparlanıp güçlenmesinin üç beş kişiyin ya da birkaç yayın organının işi olmadığını» bilmeleri genel bir doğru olabilir mi? Elbette olamaz. Ve zaten Kivılcım çıkışı ile bu görüşün tamamen tersini savunmaktadır. Burada sözü ustaya bırakalım.

«Eğer çıkarılacak olan gazete adına layık bir gazete ise, yani eğer düzenli olarak çıkarılıyorsa, bir dergi gibi ayda bir değil, ama en azından ayda dört defa çıkarılıyorsa) sadece gazeteyi dağıtmaya yetmi filili bir bağın kurulmasına yardımcı olur. Şu anda, devrimci amaçlarla şehirlerarası haberleşme pek ender rastlanan bir şeydir. Her zaman ve her durumda, kaide olmaktan çok istisnadır. Ama bizim bir gazetemiz olmalıydı, böyle bir haberleşme kaide olurdu ve elbette ki, sadece gazetenin dağıtımını sağlamaya yetmez, (daha önemli olan) teorik, materyal, kuvvet ve kaynakları arasında ki mütadeleyi de sağlar. ÖRGÜTLEME ÇALIŞMALARININ kapsamı hemen GENİŞLER - biz majiskülledik - ve bir bölgede sağlanan başarı, öteki bölgelerin daha iyi çalışması için örnek olurdu.»

Bunlarla da kalmamalı. Haftalık çıkan «Sosyalist» gazetesiyle en aktüel problemlere aha en başta parti problemline, en sıcak sıcakına olaylara göre yine çözümler önerildi.

Bütün bu «Anarşi yok, derleniş» PAROLASI, diğer deyişle: Ajitasyon ve propagandası, «Proleterya partisinden reorganizasyonu için» «Devrimci Derleniş Komiteleri» ÖRGÜT BİÇİMLERİYLE teori alanından pratiğe geçirilmeye çalışıldı.

Son olarak ise, somut olarak bir proleterya partisinden tüzük ve program ne olmadır sorusuna cevap olarak ve bütün devrimcilerin tartışması diyeyle «Vatan Partisi Tüzük ve Programı» yayınlandı.

Tam bu sırada sıkıyönetim ilan edildi. Devrimciler «balyoz» indirildi. Herkesin devrim havası kaldığı günlerde, kimsenin devrim yapmaktan, parti yapmağa zamanı yoktu.

«Bize en çok ve acil olarak gereken şey, alanı genişletmek, şehirler arasında düzenli ortak çalışma temeli üzerinde gerçek bağlar kurmaktır, çünkü

parçalanmış insanların «emektir ve onları dünyadan habersiz, kimsen neyi öğreneceğini bilmeden ya da nasıl tecrübe edinildiklerinden, geniş eyleme girişme isteklerini nasıl tatmin edeceğinden habersiz durumdadırlar. Bütün yolları Roma'ya gittiği gibi devrime giden bütün gerçekler boyunca insanları yurımadan iletirye doğru yürülmeye teşvik eden bir ortak gazetenin yardımıyla gerçek bağları kurmaya başlayabildiğimiz bulun. daki iddiamda direniyoruz.»

İlkeçilerin yanlışları: Devrimci kadrolarla teorik ve pratik bağ kurmayışları, kuramayılarında yattmakatdır. Ve bu yanlışlarını genişlettilerle hiç bir yayın organının da bu işi başaramayacağı sonucuna varıyorlar. Dünya devrimci mücadelesini inceleyince

(Devamı 4. sayfa)

Parti ve Çadır Üzerine

Aşağıda okuyacağımız yazıyı, bir arkadaş bundan 4-5 ay önce sıcaklığına yazmış ve yazıda eleştirdiği arkadaşla bizzat sunmuş. Zamanı biraz gecikmiş olmakla birlikte eleştiriler halâ aktüalitesini koruyor. Bu bakımdan yayınlamayı yararlı gördük.

«Yine Parti ve Çadır Üzerine» başlıklı yazısını Sayın Oya Baydar, şu cümle ile noktalyor: «Gerek parti sorunu, gerekse hastalıklarımız üzerine, yeniden düşünmek, yarar vardır.» Doğru söze ne söylenir... Sadece düşünmek de yetmez, bunların sebeplerini araştırmak, geçmişte «Parti ve hasallıklar» üzerine yazılanları, yapılanları eleştirmek, geçmişin olumlu mirasına sahip çıkmak ve o mirası yeni durumlarla zenginleştirmek gerekir.

Onun için, önce «Parti... sorunu» üzerine daha üç yıl önce yazılanları ve yapılanları söyle bir hatırlamaya çalışalım:

«50 yılın kazancı partiyi yitirmek olmuştu. Bütün devrimcilerin ağzından, kaleminden «özörgüt» sözleri düşmüyordu. Ama kimse partinin, NASIL ÖRGÜTLENİLECEĞİ, TÜZÜK ve PROGRAMININ neler olabileceği üzerine somut, elle tutulur birşeyler söylemek ve davranış göstermek bir yana, henüz bu sorulara bile ulaşamamıştı. Bu mahşer içinde Dr. Hikmet Kıvılcım'ın birbiri peşi sıra «Bilimsel Sosyalizmin Doğuşu», «Opportunizm Nedir?», «Türkiye Halkının Teşkilatlandırılması», «Devrim Zorlaması, Demokratik Zorlama» kitaplarını yayınladı. İlk iki kitap, en çok kafa karıştıran kavramlara açıklık vermek amacıyla taşıyordu ya da bu amaçla ağırlıktaydı. Diğer iki kitap ise: az çok açıklığa kavuşacağına inanılan kavramların yaratacağı ortak dil üzerinde somut olarak parti problemini geçmişin bütün dersleriyle birlikte ve pratik önerilerle sunuyordu.

Daha sonra 1967 yılı yayınlanmış olan «Uyanmak İçin Uyanmalı, Uyanmak İçin Uyanmalı» ikinci kez basıldı. Bu eserde de T.I.P. eleştirilerek bir proleterya partisinden tüzük ve programın nasıl olması gerektiği, proleterya partisinden örgütlenme ve örgütlenme şekilleri inceleniyordu. Yine bu arada, parti problemline en kısa ve en özül cevabı veren çağrı: «Anarşi Yok, Büyük Derleniş» yayınlandı.

Bunlarla da kalmamalı. Haftalık çıkan «Sosyalist» gazetesiyle en aktüel problemlere aha en başta parti problemline, en sıcak sıcakına olaylara göre yine çözümler önerildi.

Bütün bu «Anarşi yok, derleniş» PAROLASI, diğer deyişle: Ajitasyon ve propagandası, «Proleterya partisinden reorganizasyonu için» «Devrimci Derleniş Komiteleri» ÖRGÜT BİÇİMLERİYLE teori alanından pratiğe geçirilmeye çalışıldı.

Son olarak ise, somut olarak bir proleterya partisinden tüzük ve program ne olmadır sorusuna cevap olarak ve bütün devrimcilerin tartışması diyeyle «Vatan Partisi Tüzük ve Programı» yayınlandı.

Tam bu sırada sıkıyönetim ilan edildi. Devrimciler «balyoz» indirildi. Herkesin devrim havası kaldığı günlerde, kimsenin devrim yapmaktan, parti yapmağa zamanı yoktu.

Eleştiriler, öneriler; ya okunmadı, ya da gülünüp geçildi, kulak arkası edildi. Meğer iş başkaymış: O küğümser gülüşlerin altında «Yaya kaldın tatar ağası» hesapları varmış. Nektard da «Parti» varmış. T.I.P., T.H.K.P., T.H.K.P., T.M.L.K.P. gibi bir sürü «parti» ortaya çıktı. Sıkıyönetim mahkemelerinde öğrendik.

Her aşırı bolluk, aşırı yoksulluğu da beraberinde getirir.

«Parti» çokluğu da, parti yokluğunun en güzel delili değil midir?

Demek halâ Proleterya Partisi yok. Nasıl kurulabilir?

Yukarıda çok kısa bir özeti vermeye çalıştığımız düşünce ve davranış biçimleriyle daha 3 yıl önce somutça kondu.

Önce, Parti'nin bir yuvarın tarikatlaşması yani kendine «Parti» adını vermesiyle kurulamayacağı, ancak, yuvarların; hiç olmazsa, bir proleterya partisinden yuvarları arasında kabul edilen somut tüzük, program ve organlar içinde toparlanabilmeleriyle örgütlenileceğini kabul edenleri gerekir.

Yine bir parti ancak «Parti mücadelesi içinde ortaya çıkacaktır» veya «Henüz şartlar ve zaman müsait değil» gibi kendiliğindenci görüşlerin yanlışlığının yine yukarıdaki şartları kabul eden yuvarlarca iyi kavranması gerekir.

«Proleterya partisi uğruna...» değil, «Proleterya partisinden yeniden örgütlenme» mücadelesi gerektiğinin bilinmesi şarttır.

Bütün bunlar, Parti'nin nasıl bir parti olabileceği tartışmasının, yani «Nasıl bir program ve tüzük?» tar-

tışmasının ortaya çıkması için gerekli ön şartı meydana getirirler.

Pratikte, «Bunları önce kabul edelim, tartışalım, sonra kuralım» şeklinde bir ertelemeyle değil işi içi ve somut örgütlenme biçimleriyle kuyulmuşur. Bunu da not etmeden geçmeyelim.

Balyozlar immeden önce «Parti problemi» böyle kuyulmuştu. «Proleterya partisinden reorganizasyonu» müca-delesine girilmişti.

Geçmiş tecrübelerini yok saymaya kimseye bir şey kazandırmaz, kaybettirir. Hele mirasa gizliden sahip çıkıp açıkça savunmamak «Siyaset sanatında» ilerde tamiri güç alışkanlıklara kapı açar. Siyaset sanatında devrimciler görüşlerini açıkça ve kökleriyle savunmalı, «canbazlığa» düşmemelidirler.

Halbuki şimdi, geçmiş gözlerden sakladığımız için: «Partiyi yeniden örgütlenme» mücaresesi değil, «Proleterya partisi uğruna» zaman ve şartları henüz müsait olmadığı için «Halk partisine oy verelim» veya «verelim mi, yoksa vermiyelim mi?» tartışmasına kardı. Herleme değil gerileme sağlandı.

Bu kısa grışten sonra günlük «Yeni Ortam» gazetesinin sütunlarında özellikle Oya Baydar ve Burhan Şahin tarafından öne sürülen görüşlerin eleştirisine geçmeden önce şunu da belirtelim.

Her iki yazar da İşçi Sınıfı'nın Metoduna ve Dünya Görüşüne inandıklarını belirtiyorlar. Gerçekten de yazıları Türkiye'de günlük bir gazetede bu güne kadar olanların en iyilerindendir denebilir. Okuyucularının kafalarındaki pek çok soruya, sürekli olarak işçi sınıfını göze batırarak genel karışıklık verdikleri okuyucularına belli bir seviye kazandırdıkları gerçektir. Yazarların bu olumlu yanlarını belirtmek boynumuza borçtur. Bu eleştiride gerçekten değerli böyle kimselerin yazılarına yöneltildiyse Kardeşliğimizin isbatı olarak anlaşılmalıdır.

Eleştiriyi yapmamak, yanlış olduğuna inandığımızı söylememek mesrebimize uygun değildir. Eleştiri düşmanlığın değil gerçek dostluğun ifadesidir.

Bu eleştiriyi yapmak artık şart olupda hazırlarken elimizde yeni ortam koleksiyonları yok. Yalnızca hatıramızda kalanlar var. Eğer hatıramızda yanlış kaldıysa özür dileriz. Bir de «Yine parti ve çadır üzerine» yazı önümüzde duruyor.

Parti üzerine görüşler şöyle özetlenebilir: «Önümüzde seçimler var. Bu seçimlere sosyalistler bir partileri olmadan giriyorlar. Türkiye'de T.I.P.'den kalan bir oy potansiyeli var CHP son zamanlarda daha da sola kaymış durumda. Sosyalistler de CHP'ye oy veremeli! Ama demokrasi geldikten sonra kendi partilerini kurmak üzere «CHP» örgütüne girelim» görüşü teslimiyetçi, «oy vermeyelim» görüşü «sol sektör» bir görüşü yansıtır. Gücümüzü düşmanın en zayıf yerine yığmalıyız. Bu durumda ya-

pacak en doğru işi CHP'ye oy vermektir.»

Biz eleştirmizi bu genel görüşlerden hareketle de, gilde «Yine Parti ve Çadır» başlıklı yazıya göre yapalım. «T.I.P'in kapatılmasıyla boş kalan yer dolduracak «Sosyalist Parti» sorunu, bütün sosyalistlerin kafalarını kurcalıyor olmalıdır.»

Yazarın «sosyalist parti» diyerek gerçek bir «PROLETERYA PARTİSİ»ni kastettiği gerçektir. Yazarın kendisinde bilirdi T.I.P. hiçbir zaman bir proleterya partisi olmadı. Ne tüzüğü, ne programı, ne örgütlenmesi ne de kuruluşuyla o bir sosyalist parti değildi. Öte yandan «sosyalist parti» sorunu, T.I.P.'in kapatılmasından önce de yukarıda çok kısa bir özeti verdikimiz düşünce ve davranış biçimlerinde «sosyalistlerin kafalarını kurcalıyordu». Peki yazar daha yazının ilk paragrafında niye böyle iki önemli yanlış yapıyor? Eğer bu yazıyı yazan herhangi bir «gazeteci» olsaydı boş görülebilirdi. Fakat bu satırların yazarı köşesinden Türkiye'deki sosyalistlere taktik veriyor ve açık açık olmasa da, seçimlerden sonra bir «Gecmişi parti» kurma girişiminde bulunacağını yazıyor. Geçmiş yanlış değerlendirecek, «kafaları kurcalayanları» unutup kuracak böyle bir parti ne olur Allah bilir. Yazar sıkı yönetim şartlarında sadece sosyalistlere hitap eden bir gazete yazdığı onun için böyle ihmallerde bulunduğunu söyleyebilir. Ama bu da cesaret arzederken, sırkatin söylemek olur. Gerçek bir sosyalist gerçeği yazar. Çünkü gerçek devrimcidir. Gerçek eldeki imkanlarla açık açık yazılamıyorsa aynı gerçeği anlatan değişik yöntemler bulunabilir.

(Devamı gelecek sayıda)

Olay ve Aybar

BİLAL HÜSEYİN

«Gevekleme, yüreksizliğe, oportunizm usaklığına ve Bilimsel Sosyalizm teorilerinin tahrif edilmesine karşı sert bir mücadele açmadıkça, işçi sınıfı Devrimci rolünü oynayamaz...» V.I.U.L.

Bu anlayışla hareket ediyoruz: Geçirdiğimiz üç yılın gerici tehdidi, sosyalistlerimiz arasında bir «gev-geme», bir «gözümse» yaratmış olabilir. Ve bunun et. kisi ile yeniden T.I.P. oportunizminin paraleline veya içine düşülebilir. Bir ara bayağı canlanan «sol» se. rüvencilik şimdilerde son solğunu vermiş görünüyor. «Sol» serüvenci akımın yanlışlığı anlayan devrimciler, şimdi de eski T.I.P. oportunizmi, «Kaç ben kurtarayım» dercesine yeniden kucak açıyor. Gelişen tehlike; farklı görüşler ve biçimler, hatta elemanlarla, Burjuva Sosyalizmi'nin yeniden hortlaması, canlan-masıdır.

Kimi arkadaşlarca denemek ki: «Onlar ölmüşlerdir, gömülmüşlerdir, onlara uğramaya değmez». Biz aynı kanaatte değiliz. ABA'cı burjuva sosyalizmi Türkiye Sosyalist Hareketi'nin en az on yıla mal oldu. Ve şimdi de; sosyalist hareketimiz içinde etkisini sürdürmektedir. Burjuva sosyalizminin etkenliğini katien güçlümeyelim. Yakın tarihimizi bir kere daha hatırlamaktan korkmayalım: «Ne var ki Türkiye'de Finans-Kapital, daha doğarken ölümlü görmüşçe, Proleterya Partisi'nden ürkmüştür. En son T.I.P.'in doğuşunu, sırf Türkiye'de gerçek bir işçi Partisinin kuruluşunu önlemek üzere KİSKIRTMIŞTIR.» (H.K.) gerçek budur.

Bugün de, tantanalı törenlerle bir «sosyalist par-

ti» kurma oyunları tezgahlanmaktadır. Bize düşen görev, Proleterya Partisi'nin devrimci temellerini atarken «Sosyalist Parti» maskaralıklarının iç yüzlerini, asıl niyetlerini ve niteliklerini gerçek sosyalistlerin gözleri önüne sermektir. Onları hakiki kimlikleriyle işçi sınıfımıza ve halkımıza tanıtmaktır. Aksini düşünmek «İşimiz mi yok» demek, hatta susmak, bile-rek bilmiyerek Burjuva Sosyalizmi'nin güçlenmesine, proleterya sosyalizminin gerilemesine yol açar. «Bilimsel sosyalizmin, işçi sınıfı hareketi içindeki sağ ve sol oportunist akımlara karşı doğuş gerekçesiyle ve biçimlendikçe akillardan çıkarmayalım.

Gelelim «Olay» dergisine. ABA'cılarının ilk A'sı (Aybar) yeniden sahneye çıktı. Çıkarıldı desek daha doğru olur. Şimdi «Olayın» olaylara bakışını kendisinden izliyoruz:

«Açıkça seçti muhalefet ve dengeli iktidara bir-likte, GERÇEKTEN DEMOKRATİK REHİMLERDE görülen partiler yelpazesinin yalnız bir parçası oluş-muş olmaktadır. Yelpazenin bir diğer parçası, bir başka deyişle sol yanı boştur. İşte bu nedenden dolayı OLAY, eşliğinde bulunduğumuz «yeni dönem»de yelpazenin bütünlüğüne açılması istemekte, bunu yürek-lilikle savunmaktadır.» (Olay, Olay'ın Olaylara Yo-rumu. s. 3) (Majiskülleyen: B.H.) Demek, «GERÇEK-TEN DEMOKRATİK REHİMLERDE» partiler yelpa-zesinin «Sağ» ve «Sol» yanları olurmuş. Bizde yelpa-zenin «Sol» yanı boşmuş. O zaman «Rejimimiz» «Ger-çekten demokratik» bir «rejim» oluyormuş. Olay'a göre «rejimimizin» «gerçekten demokratik» olması için yelpazenin «sol» yanı da «açılmalıyım». Ve «bu-nu yüreklilikle savunmaktaymış»lar. Bu ne demek?

Burjuva parlamenter aşk oyunlarına doymayan Mehmet Ali Aybar ile Celal Kargılı'nın «Burjuva demok-rasisini» «gerçekten demokratikleştirme» çabalarıdır. Yel-pazenin «Sol» yanı da olsaydı, ve «sol» yandan ken-dileri o «Yüce Parlamentoya» girebilirdi, «Bizim demokrasimiz de» tıpkı batıdakiler gibi «Gerçekten Demokratik» olacaktı. Dün o meşhur «Burjuva De-mokrası»mizin «sol» yanı da doluydu. T.I.P. vardı. O zaman «Demokrasi denen hikaye, demek, «Gerçekten Demokratik bir rejimdi». Bütün bu sığma düşünceler-Parlamenterist, oportunist, ABA'cı T.I.P. oportunizmi-nin, Burjuva Sosyalizminin - ortağha yaydığı kus-muklardı. Bilimsel sosyalistlerin burjuva demokras-iinden yararlanmasını, yararlanmak istemesi başka sey-dir. Burjuva sosyalistlerinin «Burjuva Demokrasisi»ni ALLAHLAŞTIRMALARI ve öünde namaz kılmaları başka şeydir. Burjuva sosyalistlerine göre «Burjuva Demokrasisi'nin sınırları içinde sosyalizm yapılabilir ancak. Bu legalizmin batığına gömülmekten başka bir şey değildir. Ve yine Burjuva Sosyalistlerine göre, siyasal mücadelede parlamentoda kayıkcı düşüşünden öte bir anlam taşımaz. Bu da parlamentarizm illetinden başka bir şey değildir.

Soyut bir «Demokrasi», sınıflar üstü bir demok-rası yoktur. Demokrasi de sınıfa göre gerçektir, si-nifına göre yarıdır. Şu meşhur «GERÇEKTEN DE-MOKRATİK REHİMLERDE»ki «DMEOKRASININ» ne olduğuna bir bakalım: «Örnekleri saymakla bitiril-mez. Kültür savunuculuğunun son perdesini «Basın hürriyeti» dediği şeyde bulmakla öğünür. Gerçekte bütün basınlar ve yayınlar: matbaalar, gazeteler, ki-tap yayımlayıcılığı, memleketin basın kitap ve ga-zetelerin okunabilmesi için dağıtış ve satış bayilikleri hep sermayenin elindedir. Basın-Yayın imişinde Fi-nans-Kapitalin pençesine sarılmış durur. Haddine ise Finans-Kapitali zerrece tedirgin edecek bir sek-şin. Çıkarının imişini sıkamak isten bile değildir...»

O basit olayın bin bir çeşitleri, velveleli velvesiz, her gün toplumun her alanında akıp geçer. Hele de-mokrasi yosmasına ırz'ı namusu hangi yollardan ko-runmazki. Sendika özgürlüğü olur mu? olur. «Grev Hakki» var mı? Ne demek tabii var. Sendika, Grev, Toplu Sözleşme Kanunları harıl harıl çıkarılır. Ancak o «İlak» lar, o «Hürriyet» ler; Finans - Kapitalin «Ruh» ve «Kültür» anlayış sınırlarında kalmalıdır.

İşçiler, köylüler, insan mantığı ile o hak ve hürri-yetlere kazara sahip çıkmaya kalkıştılar mıydı, o dav-ranışa «Demokrasi» ruhu ve kültürü değil: Finans-Ka-pitalin maddesi en öldürücü biçimi ile saldırdı: Polis kurşunu, Jandarma süngüsü, Asker tankı onlarda yetmedi mi gelsin Sıkı Yönetim! Bir anda Anayasa da, Eabayasa da, bütün kanunlar, usuller, nizamlar da bir tek generalin anlayışına ve eğilimine kalmıştır. Toz kondurulmayan «Büyük Meclisler»: baka kabır-lar. Finans-Kapital, bütün «Hür Basın»ı cığerleriyle hep bir ağızdan «Oh! Devlet varmış!» temposunu tu-tar.

Sıkıyasa Ekonomi cıdamaları üzerine oturmuş bulunan Finans.Kapitalin: Ruhcu, Kültürcü, Fikirci, Felsefeci, Dinci, İmamcı iki yüzlülüğüne Millet inan-masın. Günahı öbür dünyadaki «Ceza gününe» bı-rakılmaz. Finans-Kapitalin telli kaza kurşunu ile an-landan vurulur. Ölümlüne susanmış bulunan se-keris, Finans-Kapitalin: Ekonomi temelindeki madde sö-mürüsünü görmesizlikten gelecek, onun sapına kadar İlahi kültüre inanmış allahçı ve dinci gösterişlerle inancaktır. Öyle ya kapitalist düzenin en aşırı savu-nucusu kimdir? Finans-Kapitaldir. Böyleye, düzeni büyük titizlikle koruyan Finans-Kapital, kapitalist sı-nfının da kurtarıcısı ve koruyucusu niçin olmasın? (Devamı gelecek sayıda)

Halk Dersleri

Sosyalist bu başlık altında her sayıda bir öğretici yazısı yazacak.

Öğretici: En ilkel gerçekleri, okuma yazma bilmesede de, her işçi ve köylünün anlayacağı dille verelecek. Her ders kısa kesilecek.

Birinci Ders:

İşçi, Köylü, Esnaf, Halkın Hallenimleri

Sevgili Köylü ve Esnaf oğullarım, kızlarım, kardeşlerim. Size işçi oğullarımın, kızlarımın, kardeşlerimin hallerinden söz edeceğim.

İşçinin hali, hepimizin halidir, çoğumuzun geleceği, istikbaldır. İşçi Sınıfı «küçük dükkân»dır. Ne denli «tiki» olursak olalım, hepimizin dönlüp doluşup en sonunda varacağımız dükkân işçi sınıfımızdır. Postumuzu işçi olarak işverene satmaktan kurtulamayacağız.

Birinci büyük «Seferberlik» dediğimiz Emperyalist Dünya Savaşına girerken Türkiye'de işçi sayısı bir kaç yüz bin idi. 1965 yılı, Devlet İstatistik rakamlarında «ücretliler», yani işçiler 3 milyon sayıldı.

Demek 50-60 yılda işçi kardeşlerimizin sayısı 30 kat artmıştır. Demek, her 2 yılda, Türkiye'mizin işçi sayısı 1 kat çoğalıyor. Neden çoğalıyor? Onun sırası gelince yoklar, araştırırız.

Nerden çoğalıyor? Onu biraz düşünelim. İşçiyi koymuşca bulabiliriz. İşçiler sizden, bizden, Köylülerden, Esnafın geçemirler. Her birimizin, ya kendisi, ya oğlu, ya kızı, ya amcası, anası, halası, dayısı, teyzesi, yahut başka akraba ve komşuları veya onların çocukları her gün, dağarcığını omuzuna vurup gurbette «iş» aramaya çıkıyor, işçi oluyor.

Böylece nereden, hangi köyden, Kentten, hangi çarşıdan kalkarsak kalkalım. Gurbete düşmemizin sebebi ortada. Tarlamız, Dükkânımız bizi beslemiyor. Kolumuzun gücünü Ağaya, Beye kiralayamaya gidiyoruz... Açımızdan ölmek için buna mecburuz.

Yollara düşenlerin köyle doksana dokuzu, gene hep biliriz: ya köylüleriz, ya esnafız, fakir fukarayız... Bin yıl öncesinde bir laf vardı: «Her yol Roma'ya çıkar» derlerdi. Şimdi: «Her yol işçiliğe çıkar»

DEDE HANDE

İşçi Çıkarmaları Devam Ediyor

(Baştarafı 1. sayfada)

İşçinin bir pazarlığı sonucu yapıldığını söylemektedir.

Sendika iki yıllığına 26 TL istiyor, işveren ise; 26 lira ücret zammını veririm, ancak, 400 işçiye de çıkışını veririm» diyor. Ve

sendikamız «namusuna» toz kondurulmuyor, ALAN MEMNUN-SATAN MEMNUN. Tek zararlı çıkan satılan işçilerimiz oluyor. Derby>Lastik fabrikasında sözleşme imzalanalı neredeyse bir ay olmuştur. Halâ sözleşme açıklanma-

dan isten atılma tehdidi altında tutuluyorlar.

Yukarıda anlatığımız olaylar işçilerin başına gelen bir çeşit olaylardan sadece bir tanesidir. Daha doğrusu başlarından hiç gitmeyen olaylardır. Ancak İŞÇİ SINIFIMIZIN

İşçi sınıfının tarihçil görevi

(Baştarafı 1. sayfada)

Birkaç bin kurnaz yalancının mumu yatsıya kadar bile yanmaz. O birkaç bin kurnaz, niçin ve nasıl: çalışanların her günü bir lokma ekmeğini bile çok görüyor; işçi ve köylü fukaranın çoğunu, çoğunu, evini barkını darmadağın sokağa atabiliyor. Haklarını arayan emekle değer yaratıcı insanların üzerine ikide bir süngü, ateş, kurşun... Sıkışınca tank, uçak yağdırabiliyor. Niçin ve nasıl mı? Çok basitçe: Siyaset iktidarı TEKEK'inde tutarak ve tutabildiği için bu, kulağımıza küpe olması gereken ikinci derstir.

Çivi çiviyle sökülür. O, çigeri beş para etmez, memleketin gümrüklerini «Batıl» dedikleri Parabolabalarına, «Ortak Pazar» dalaveresine kurban ederek, milleti resmen satan birkaç bin soyguncu ortada. Bu güruh mademki politikanın su başlarını keserek, iktidarı tekelinde tutarak türlü canavarlıklarını yapıyor. Sonra, meclise soktuğu adamlarıyla kayıkcı dövüşleri çıkararak dikkati o hokkabazlıklara çekiliyor. Sonra, ezik, bitik, aç, işsiz yığınlarımızı kolerai zemezmez satarak, her çapulun ve haydutluğun «Din İman, Bin Mintan» adına yapıldığını da rahatça yutturmanın yollarını parayla, zorla, sürü sürü sözüm yabana «gizli» taktiklerle arayıp bulabiliyor. Bunun önüne Siyasi iktidarı ele alma savaşından başka hiçbir şey geçemez. Bu, kulağımıza küpe olması gereken Üçüncü Derstir.

İktidar lafla alınmaz. Normal olarak Siyasi İktidar Savaşı yapacak bir Sınıf Partisi ile alınır. Bir askeril vuruş, bir çete baskını: her hangi şartlı momentten, veya sürprizden yararlanarak, iktidara çıkmaz mı? Belki çıkar. Ama iktidara çıkmak değil, çıkılan yerde tutunmak istir. Bugün iktidarda tutunmanın, tek şartı Modern bir Sosyal Sınıfa gerçekten dayanmış, yedek sosyal güçleri akıllıca kullanabilen bir Öncü Örgüt (siyasi parti) ile olur. Çalışan yığınlarımızın siyasi iktidarda tutunacak Örgütü, ancak İşçi Sınıfı Partisi olabilir. Bu, kulağımıza küpe olacak dördüncü derstir.

Fabrikaları, Yolları, Çiftlikleri, Sarayları, Şehirleri, Gecekondu-ları yapan ve işleten İşçi Sınıfımız, Devrimci Gençlikle elele: İşçi Sınıfı Partisini de yapacaktır. Çünkü İşçi Sınıfı Partisini yapıp yürütmeyi becermedikçe, başka her şeyi yapmanın, Dünyaları yeniden kurmanın, insanca yaşamak için yetmediklerini, hergünkü gözyaşı ve kanlı denemeleriyle sinmiştir. Daha da çok sinayacaktır. Yaşamının ve binbir günlük dövüşün verdiği en büyük denemeli ders, öteki aşırı ca açık 4 düşünce ve davranış dersleri ile çelikleşecek, mızraklaşacak bir avuç asalak gerici, geriletici vatan haini parabolabasının iktisat tekelini ve sınıf tahakkümünü yenecektir. Tarihin yörüngesi, en ufak ikircilliğe yer bırakmayacak ölçüde, işçi sınıfının yörüngesine girmiştir. Ne denli parlak göktaşı görünüşü tutkunluğu içinde bulunurlarsa, bütün devrimci yıldızlar, Tarihin ve işçi sınıfının yörüngesi içine akmalıdır. Bu yörünge proletarya partisidir.

Proletarya Partisi Nedir ?

(Baştarafı 1. sayfada)

olması gerekir. Daha doğrusu, her gerçek Parti önce Sınıf Örgütü demek kendiliğinden Siyaset örgütü demektir. Olmıyacak bir varsayım: Siyaset yapmayı beceremeyen bir örgüt sırf Sınıf Örgütü olsa ona Parti adı verilemez. Bütün zümrelerle İşçi Sınıfını içine almış veya sırf her zümreden işçilerin kurdukları ve güttükleri bir örgüt hem Proletarya Partisi olabilir mi? Hiçbir zaman olamaz. Proletarya Partisi herşeyden önce bir siyaset örgütüdür.

Bunu söyler söylemez siyasetin ne olduğu, Proletarya Partisinin ne zaman, nasıl Siyasi örgüt sayılabileceği birinci problem olur. Siyasi Parti bir sınıfın sınırları ve sınıf beniciliği içine hapsolmemiş bir örgüttür. Kendi sınıfından başkasını görmeyen bir örgüt, Siyaset'in dışında kalmış ve Parti olmaktan çıkmış olur. Çünkü Parti, ne bir zümreyi, ne bir sınıfı değil, Sınıflı Toplumda bütünle bir Ülkeyi ve tüm Dünyayı içine alacak, yönetecek, değiştirecek bir örgüttür. Parti bu evrensel görevini yerine getirebilmek için sınıf körlüğü denilen dar düşünce ve davranış kurtulmak, Siyaset yapmak zorundadır.

Bu bakımdan Proletarya Partisi herşeyden önce

kendi üyelerini Politika alanında yetiştirmek, onlara Siyasi Eğitim ve Bilinç sağlamakla görevlidir. Siyasi Eğitim, lafla olmaz: sınıflı Toplumda var olan bütün sosyal sınıf ve zümreleri kollamak olur. Sınıf bilgisi ve bilinci bir tek sınıf içine tekyanlıca kapamamakla edinilemez. Bütün Sosyal sınıf ve zümrelerin içyüzlerini çok yanlıca kavrayıp işlemek gerekir.

Bunun ise tek pratik ve kaçınılmaz şartı: bütün Sosyal sınıf ve çevreleri içinde her zaman var olan tüm hoşnutsuzları ve tüm devrimcileri kendi içine almak. Onun için Proletarya Partisi yalnız işçilerin değil, her sınıf ve zümre içinden Bütün Devrimcilerin Partisi olur. Yeter ki başka sınıfı fve zümrelerden Proletarya Partisi içine gelen hoşnutsuzlar: 1 — Gerçekten Devrimci olsunlar; 2 — Gerilerindeki bütün kayıkları batırarak gelmiş olsunlar.

7 — PROLETARYA PARTİSİNİN DİYALEKTİK: BİLİMÇİL SOSYALİZM

Buraya dek söyledikle-

rimizden anlaşılacağı gibi, Proletarya Partisi problemi, olağanüstü Diyalektik işleyen bir mekanizmadır.

O mekanizmayı alışla-gelmis skolastik Antika metot ve mantıkla, yahut metafizik Modern Burjuva metot ve mantığı ile kavrayabilmek olanaksızdır. O nedenle, Proletarya Partisi içinde ve dışında boyuna skolastik ve metafizik kafalar kırılıp döklülür.

Proletarya Partisi hem bütün işçi Sınıfının içinde olacak, hem de öteki bütün Sosyal Sınıfları içine de olacaktır. Proletarya Partisi: hem bütünüyle işçi Sınıfının Devrimcilerini içine alacak, hem de bütünüyle öteki Sınıf, Tabaka ve Zümrelerin Devrimcilerini içine alacak... Bu apaçık bir çelişki dekil midir? Bir çelişkidir. Ama, akıldan nuydurma, sübjektif ve soyut bir ölü çelişki, yani saçma değildir: tam tersine, yaşantıdan gelme, en objektif ve en somut bir canlı çelişkidir, yani gerçeğin de kendisidir.

Proletarya Partisinin bütün gücü ve bütün dinamizmi bu gerçeklerin can-

lı Diyalektikliğinden gelir. Proletarya Partisi ilkeri-ne dek bir Sınıf partisidir. İşçi Sınıfının partisidir. Ama egoist, kendi sınıf tekelinin aşılması duvarları içinde bunamış sınıf tekelcisi bir Parti değildir. Örneğin İngiliz Trade-union'larının işçi Partisi öyle dar sınıflı kaldığı için, herşeyden önce, Sendika Ağalarının, Finans-Kapital unsaklığına yatkın, işçi Sınıfı düşmanı, Emperyalizm dostu örgüttür.

Proletarya Partisi yalnız işçi Sınıfının çıkarlarını ve dar gerçevesini düşünmekle kalmaz. Sosyal Sınıflar tabusunu, işçi Sınıfı ile birlikte Toplum a-lınayından siler. Ortada yalnız insan varlığını yüceltecek bir toplum ülküsünü taşır. En az Sınıflı olduğu keredede insanlıdır. Hamervahı çileden çıkaran başdöndürücü Diyalektik budur. Bu olağanüstü (Sınıf + İnsan) ülküsünün biricik bilimi ve bilinci, Teori ile Pratiği işçi Sınıfı açısından Proletarya Partisi'nde sentezleştirilmiş buluna nBilimcil Sosyalizm'dir.

300 den fazla işçi öldü

(Baştarafı 1. sayfada)

takışlar bir zaman alır. İşte sık sık görülebilecek kazalar bu noktada başlar. Aşağıdan eski ustabaşı (yani taşaron) hemen bağırır. «Her yerde bağlayıp çözmeye zaman kaybediyoruz, amma da korkaksın bey. Eğer kanunları, nizamnameleri hatırlatmaya kalkarsanız «Çok uykulu olduğunuz» söylenir, isten atılır ağılıkla baş başa bırakılırsınız. Derken birgün düşüp öldünüzü, müfettişler gelir, belinizde emniyet kemeri olduğu dolayısıyla kendi ih-

kırpıla kırpıla kuşa döndürülür. Gelir vergisi, sigorta kesintisi, bordro oyunları, mesailer gösterilmez. İşçilik yapan bilir. İşçinin en yıkık olduğu günü, para aldığı gündür.

EĞER İKTİDARLAR VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEMEKTE GERÇEKTEN KARARLI VE SAMİMİ İSELER : VERGİ KAÇAKÇILIĞINI ÖNLEMEK - İŞÇİDEN VERGİ ALMAMAKLA OLUR.

Daha şurada sıralamakla bitmeyecek binlerce dert işçiyi bunal-tıp, sersemletmektedir. İşçinin hak-

kını koruyan arayan kim?.. Kanun mı? Onu kimse piyasada göremez. İşveren istediği zaman şıp diye aynı kanun ortaya çıkar. İşçinin elini kolunu bağlar. Sendika mı?.. İşçiler haberleri olmadan üye kaydedilir, gene haberleri olmadan işçiler adına sözleşmeler yapılır, gene işçiler adına, işçilerin haberi olmadan sendika aidatları kesilir, gene işçiler adına Çukurova'nın multi-milyoner bezirgan hacıağalarıyla birlikte pavyonlarda barlarda, soğukluk, Belan randevu evlerinde kumrahanelerinde yenir. Biraz kırıntı da sendikaların işçiyi karşı gözdağı vermek amacıyla besledikleri kabadayılara, fedailerle koklatılır. Öyle bir sistem ki anlatmakla bitmez.

Bunlar yalnız İskenderun'da olmuyor her yerde aynı olaylarla karşılaşılabiliyorsunuz.

Bu gidiş nereye kadar sürer?.. Diğerleri yaratan, yaşatan işçi sınıfı neden bu duruma müstahak görülür? Bunları bilmeden dayıma var mı? Yok. Ama bütün bunları ortadan kaldırmanın yolu yok mu? VAR. Bunun için. İşçi sınıfının partisini örgütlemek; BİLİMLİ, BİLİMLİ, DISİPLİNLİ, KARARLI mücadele vermek; atılacak ilk adımdır. Bugün en kutsal görevimiz budur.

HASAN ÇELİK

İLKE'nin ilkeliği

(Baştarafı 1. sayfada)

bu düşüncenin saçmalığı açıkta ortaya çıkıyor. Siyaset arenasında yapamı-yacaklarımızı da söylemek güçtür sayılabılır. Bunu söyleyen kimseyi kinamayabiliriz; ancak kendi eksiklerini ve hatalarını lütfen genel bir kuralmış, casına yutturmaya kimse kalkmasın.

«İlke dergisi, SADECE gerekli ideolojik oluşum ve gelişme işi sınıfı anahtarından elinden bırakmayarak yardımcı olmayı hedef bilen bir yayın olacaktır» (a.y) (biz majisküledik) Toru topu altı paragraflık yazıda insan neyi elestire-miyeceğini arayacak ne-rede ise. İLKE kendi çalış-ma alanını «aSdece ideolo-jik oluşum ve gelişimle»

sınırlamamalıdır. Bir yayın organı ideolojiyi -işçi sınıfı düşüncesini- başta işçi sınıfı olmak üzere halkın ve onun devrimcilerinin DAVRANIŞI ile SENTEZ-LEŞTİRİLMELİDİR. XX İlke, düşünce ve davranışın diyalektik birliğini koparak bir yanlışya da-ha düşüyor. Bütün bu yanlışlarını da ilke, «işçi sınıfı anahtarını elinden bırakmayarak» yapıyor. Yani kendileri dışında olan başka eğilimler işçi sınıfı dışına düşecekler. Toplum evimizin iktidar kıldını, işçi sınıfının anahtar ilke-cilerde olduğundan hiç bir sol eğilim açamıyacak. Bu 50 yıllık ev sahibi sosyalist hareketimizi bastırın yavuz hırslı değilse, ne dediğini bilmemektir.

Ve son olarak : Aynı hedefe yönelik bütün arkadaşların İLKE'ye yardımcı olacaklarını inanıyoruz» diyor İLKE. Hedef sosyalizmin iktidara gelmesi ise «aynı hedefe yönelmiş» sayılabılır. Hatalı tutum ve davranışların -hissiyat- ve şahsiyata kaçmadan, aşmasız eleştirme ile ancak ilkeye en iyi şekilde yardımcı olabileceğimiz kanısındayız ve bu kanı ile kaleme aldığımız eleştirinin dostça bir uyardan başka amacı yoktur. Yeter ki hatalarımızı görelim ve yüreklice kabullenelim.

Zaten proletarya parti-ciliğinin temeli de bu devrimci dürüstlükten geçmez mi?

[MEHMET TUTUNCU

Öz Eleştiri

İş Yapan Yanlış da Yapar

İlk sayımızı okuyanlar, sayılamayacak kadar çok; dizgi, tertip yanlış görmüşlerdir. Bunun sebebi gazete çıkarma konusundaki; bil-gisizliğimiz ve tecrübesizliğimizdir.

Yanlışlardan ve eksiklerden en önemli bir kaçını burada düzeltelim.

1) «İŞVEREN SOSYALİZMİ — İŞÇİ SOSYALİZMİ» başlık uzun yazının yazarı Dr. Hikmet KIVILCIM'dır. Yazı ilk kez AYDINLIK dergisinin Haziran 1969'da yayımlanan 8. sayısında basılmıştır. Biz oradan aldık. Yazarın adının eksikliğini tashih (yazı-ların düzeltilmesi) sırasında göremememiz, «Ağaçlardan ormanı göremek» gibi oldu.

2) «SOSYALİSTLERİN İKİNCİ GÖRE-Vİ» başlık yazıda şu aragraf eksiktir. Düzeltiriz.

«Güneşimiz ve yıldızlarımız olurlar. Evren: bir uçsuz bucaksız ışıklı bulutmuş. Ona Fizik bilimi Kaos (Mahşer) diyor. Bütün Güneş Sistemleri o mahşerden çıkmıştır. İnsanlık, Uygarlığa (Medeniyete) ulaşıırken, Toplum: küçükük Kan örgütü oymakları (Kabile ve Aşiretlerin), «Soy»ların, «Boy»ların sonsuz kaynaşması içinde Mahşer gibi kıvrınır, dururmuş. Ona, Sosyal bilim Tarihnöcesi diyor. Bütün uygarlık düzenleri o Kaos'tan çıkmıştır.»

Öte yandan gazete 3 gün geç basılmıştır. Mathaa sahiplerine «emniyet görevileri» gazete-yi basmama yolunda «tavsiyelerde» bulunmuşlar, Gazeteye epeyce yakından ilgilenmişler, böylece gazetenin basımını 2 gün geciktirmişlerdir.

Diğer yandan zamlar yüzünden 1 gün kâğıt bulamadık. Sonunda karaborsadan satın aldık.

Neyse, geç te olsa, güç te olsa yayınlamaya ve ellerinize ulaştırmaya çalıştık.

Biraz da eleştirilere değinelim : Gazete hakkında kulaktan kulağa çok şeyler söyleniyor. Şimdilik cevaplarımız şunlar:

- 1) Eleştiri mertçe yüze karşı, açık açık yapılmalıdır.
- 2) Eleştiriler şahsiyata dökülmemelidir, prensip ve fikirler etrafında olmalı.
- 3) Eleştiri silahı, silahların eleştirisine varmalıdır.

Bu esaslar dahilinde yapılacak her eleştiriyi buradan yayınlamak ve cevaplandırmak boynumuza borçtur.

Mutlu Akü Olayları

(Baştarafı 1. sayfada)

sürekli bir çatışma olmuş, çatışmadan dolayı üç işçi göz altına alınmıştır. Grevin devam ettiği esnada işverenler akü fiatlarına 100 TL. zam yapabilmek için hükümet nezdinde temalarını sürdürmüşlerdir. İşveren aynı zamanda grevi bölmek için gazetelere ilan vererek sendikayı araya koymadan işçilerin

iş başı yapmalarını böylece ücretlere zam yapacaklarını açıklamışlardır. Mutlu akü fabrikasında grev hala sürmekte, Türker İzabe ve Kasım Aker'de ise bir sessizlik görülmektedir. Ama bu sessizlik fırtına öncesi sessizliktir. Mutlu patronunun oyunu bozulacaktır. SİNAN KARTAL

İşe Bak !..

«TÜRKİYE'DE TEZEĞİN ENERJİ TÜKETİMİNDEKİ YERİ BÜYÜK»

«Hazırlanan bir raporda, Türkiye'de enerji tüketiminde onun ve tezeğin yerinin halâ % 31,1 olduğu saptanmıştır» (Yeni Halkçı 22/2/1974)

21/Şubat/1974 tarihli Barış gazetesi şöyle yazıyor : «Yem sıkıntısı sürerken bir kilo samanın 3 liraya kadar yükseldiği belirtilmiştir. Elazığ'da yem yokluğundan 1500'den fazla hayvan öldü»

«35 bin hayvan yem darlığı yüzünden öldü» (Erzurum) Doğu bölgesinde uzun süren kış süresince 35 bin hayvanın yem

kıtlığından öldüğü öğrenilmiştir. (26/Şubat/1974 Gazeteleri)

Traktörlerin köye girisiyle, bütün meraların, ot-larların tarla haline getirilmesi sonucu bir yandan erazyon, bir yandan yem-sizlik hayvancılığımızı öldürmüştür. Hayvancılığımız gerileyince «tezek üretimi» de kendiliğinden geriler.

Yakında, büyük şehirlerimiz gibi, doğu vilayetlerimizden de «enerji sıkıntısı» başladığı yolu haberler, alırsak şaşmayalım.

HAFTELİK POLİTİK GAZETE
kivilcim
DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRİMLERİNİN AYRILMAZ

Sahibi :

Demir KÜÇÜKAYDIN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü :

Dündü: ERENLER

İdare Yeri :

Seyitfendi Sok. No 18/1 Aksaray - İSTANBUL

Baskı :

ARMAĞAN Matbaası

Abona Şartları :

1 Yıllık 50.— TL., 6 Aylık 25.— TL. 3 aylık 12,50 TL.